

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

PLANO
ORGANIZATORIUS

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

Kodas Juridinių asmenų registre 188642660, Vytauto g. 38, LT-41143,
tel. (8 450) 43 142, el. p. savivaldybe@birzai.lt

PLANO PAVADINIMAS

ŽALIOSIOS INFRASTRUKTŪROS IR KRAŠTOVAIZDŽIO IŠSAUGOJIMO, PANAUDOJIMO IR VYSTYMO PLANAS

PLANUOJAMA TERITORIJA

Širvėnos ežero pakrantės bei Apaščios ir Agluonos upių pakrančių atkarpos, esančios Biržų mieste. Planuojamą teritoriją sudaro žemės juosta upių bei ežero pakrantėse, kuri pagal Biržų miesto bendrąjį planą priskirta želdynų, miškų bei konservacinės teritorijos zonoms.

BYLOS ŽYMUO **CF-18U-23**

TOMAS **I**

DATA **2019**

Atest.Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
	UAB CityForm LT DIREKTORĖ	GITANA MINEIKIENĖ	
A1735	PROJEKTO VADOVĖ	GIEDRĖ RATKUTĖ SKAČKAUSKIENĖ	
TPV 0105	PV koordinatorė	GITANA MINEIKIENĖ	

TURINYS

1. Įvadas.....	3
2. Apribojimai ir kiti reikalavimai vystomai teritorijai	6
2.1. Biržų miesto bendrasis planas.....	6
2.2. Biržų regioninio parko tvarkymo planas.....	7
2.3. Nekilnojamasis kultūros paveldas	9
3. Teritorijos esamos būklės analizė	14
4. Teritorijos vystymo koncepcija	19
5. Detalizuojamos teritorijos koncepcinių sprendinių įgyvendinimas	47

1. ĮVADAS

Plano rengėjas

UAB CityForm LT, S. Žukausko g. 4-108, LT-08224 Vilnius

Kontaktinis asmuo - projekto vadovė Giedrė Ratkutė Skačkauskienė

Tel.: + 370 698 79972, g.ratkute@cityform.lt

Plano pagrindas

- Lietuvos Respublikos žemės įstatymas;
- Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas;
- Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas;
- Lietuvos Respublikos vandens įstatymas;
- Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“;
- Gamtinio karkaso nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. D1-96 „Dėl Gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“;
- Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Biržų regioninio parko apsaugos reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. D1-686 „Dėl Biržų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“;
- Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“;
- Biržų rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Biržų rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T-156 „Dėl Biržų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“;
- Biržų miesto bendrasis planas, patvirtintas Biržų rajono savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. T-127 „Dėl Biržų miesto bendrojo plano patvirtinimo“;

- Biržų miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, patvirtintas Biržų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 27 d. sprendimu Nr. T-189 „Dėl Biržų miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano patvirtinimo“.

Plano uždaviniai

- Detalizuojant Biržų rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, Biržų miesto bendrajame plane bei Biržų regioninio parko tvarkymo plane nustatytus planuojamos teritorijos naudojimo privalomuosius reikalavimus, pateikti detalius siūlymus dėl šios teritorijos naudojimo bei vystymo perspektyvų žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo ir vystymo aspektais;
- pasiūlyti Apaščios ir Agluonos upių pakrančių, esančių Biržų miesto teritorijoje, bei Širvėnos ežero pakrančių žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo vystymo koncepciją, numatant šių teritorijų efektyvesnę išnaudojimą socialinėms, ekonominėms ir aplinkosauginėms reikmėms;
- rekomenduoti bei Plano grafinėje dalyje pažymėti teritorijas, kuriose galėtų atsirasti poilsiui ir rekreacijai reikalinga infrastruktūra bei teritorijas, kuriose kraštovaizdis turėtų likti natūralus arba siūloma atkurti natūralų kraštovaizdį;
- pasiūlyti priemones, kurios padėtų užtikrinti ekologinę, ekonominę ir socialinę naudą pasinaudojant gamtoje esančiomis priemonėmis;
- pasiūlyti teritorijas želdynų plėtrai, priemones jiems atkurti, esamų apsaugai ir naudojimui;
- rekomenduoti priemones kraštovaizdžio savitumui išsaugoti;
- numatyti funkcinius bei kompozicinius ryšius su gretimomis teritorijomis;
- numatyti poilsio, sporto aikštelių bei kitos rekreacinės infrastruktūros išdėstymo vietas; pėsčiųjų, dviračių takų sistemą, susisiekimo komunikacijas, kurios darniai įsiliėtų vandens telkinių pakrančių kraštovaizdį;
- pasiūlyti gamtos, saugomų teritorijų ir nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijų panaudojimo pagrindinius principus;
- pasiūlyti teritorijų tvarkymo eiliškumą prioritetine tvarka bei detalizuoti projekte siūlomų poilsio ir atokvėpio aikštelių įrengimą;
- pasiūlyti mažosios architektūros elementų formas ir spalvinę gamą;
- vadovaujantis Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540, pasiūlyti paviršinio vandens telkinių apsaugos juostos plotį ir/arba pasiūlyti pakrančių atkarpas, kuriose galėtų būti įrengta bendro naudojimo krantinė

ir/arba kita viešoji rekreacinė įranga (statiniai) ir paviršinio vandens telkinių apsaugos juostas nustatyti netikslinga.

Nagrinėjama teritorija

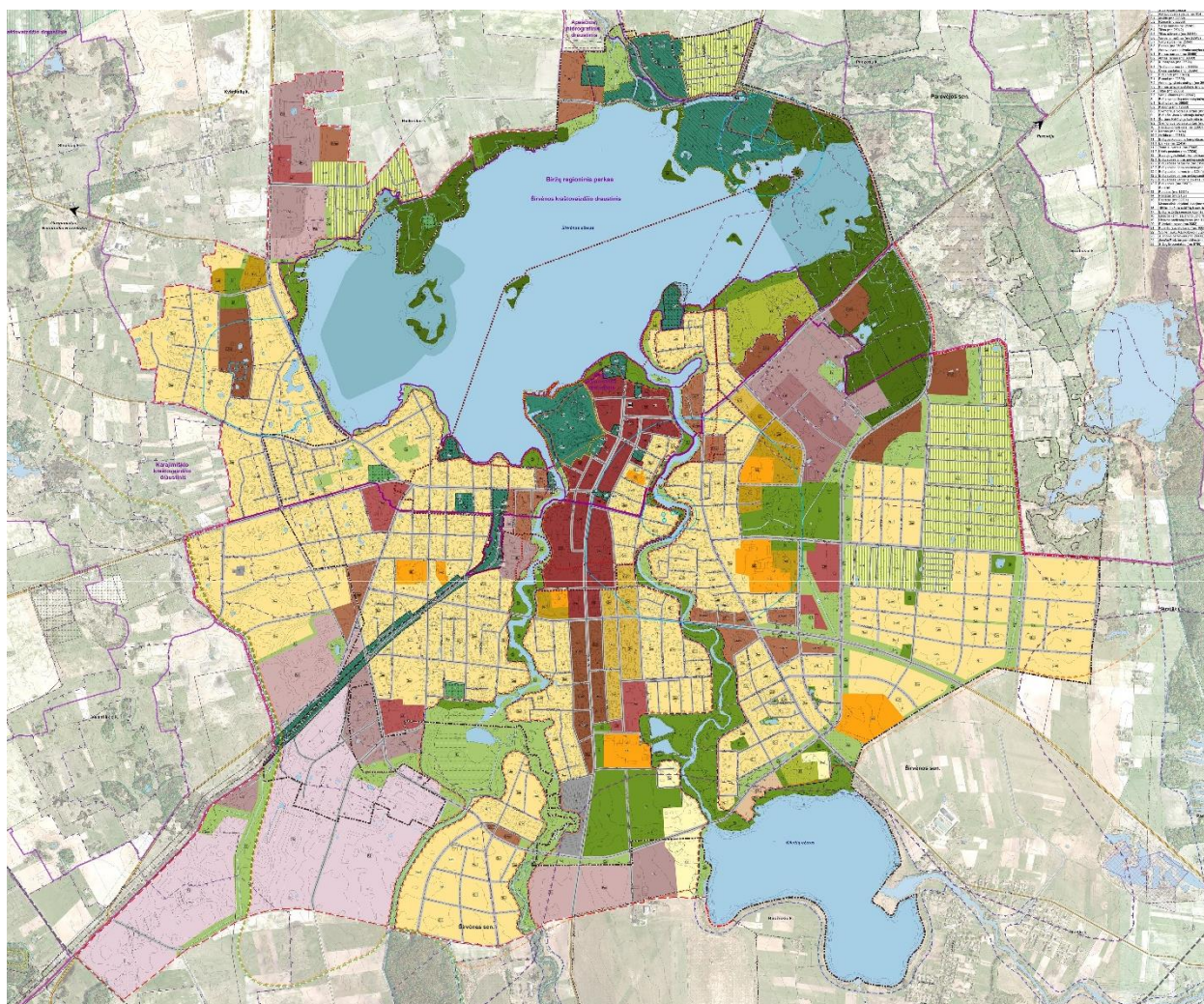
Širvėnos ežero pakrantės bei Apaščios ir Agluonos upių pakrančių atkarpos, esančios Biržų mieste. Planuojamą teritoriją sudaro žemės juosta upių bei ežero pakrantėse, kuri pagal Biržų miesto bendrąjį planą priskirta želdynų, miškų bei konservacinės teritorijos zonoms.

1.1 pav. Nagrinėjamos teritorijos riba

2. APRIBOJIMAI IR KITI REIKALAVIMAI VYSTOMAI TERITORIJAI

2.1. Biržų miesto bendrasis planas

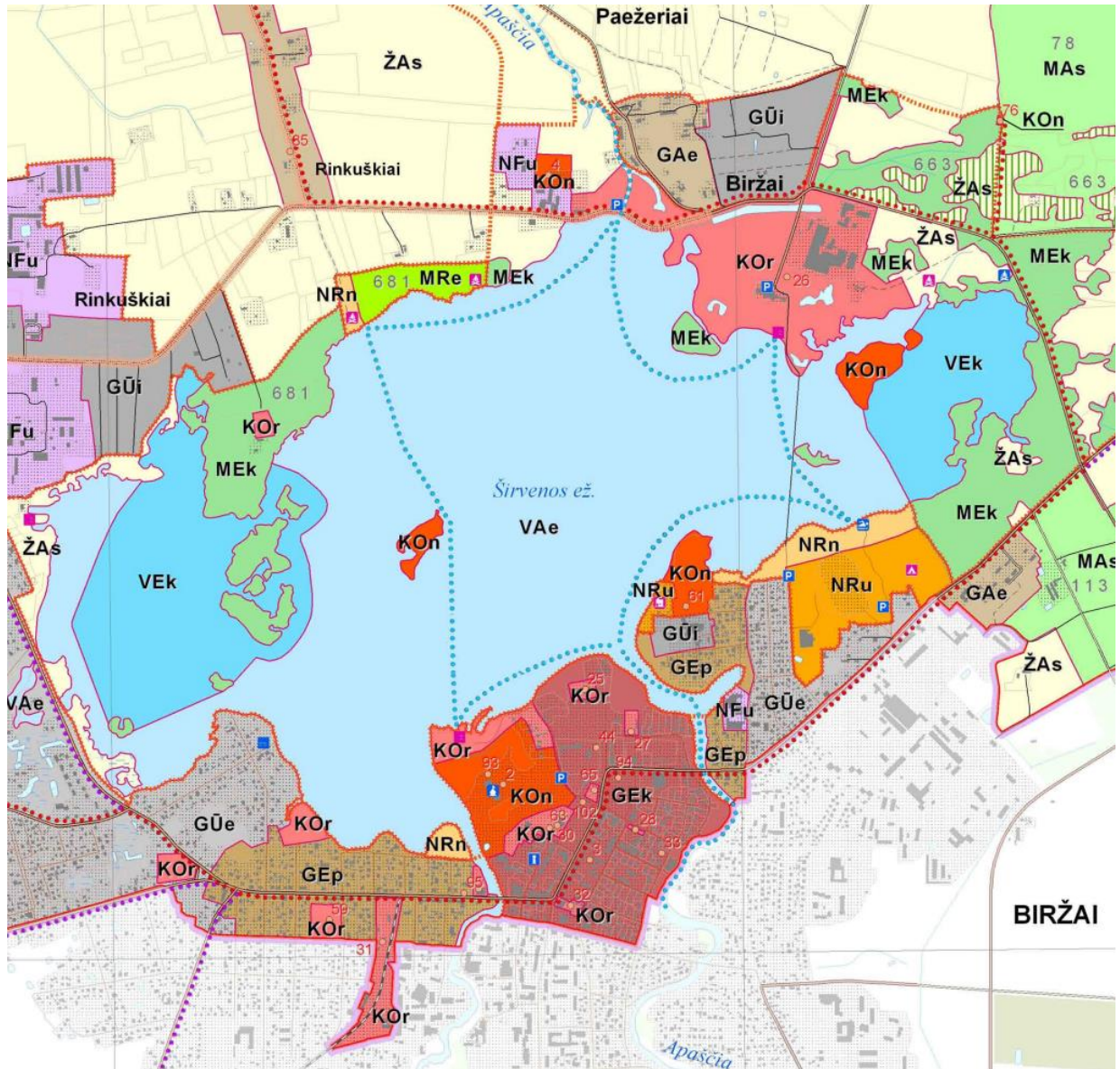
Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zona		
Ži	Intensyviai naudojamų želdynų	
Že	Ekstensyviai naudojamų želdynų	
++++	Kapinės	K Konservacinės teritorijos zona
M	Miškų ir miškingų teritorijų zona	

2.1.1 pav. Biržų miesto teritorijos BP pagrindinis brėžinio ištrauka

Vystymo plano teritorija patenka į neužstatomas urbanizuotas teritorijas (1. Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zona: intensyviai naudojamų želdynų (Ži) kategorija ir ekstensyviai naudojamų želdynų (Že) kategorija ir 2. Miškų ir miškingų teritorijų zona (M)) bei užstatomas konservacines teritorijas. Vadovaujantis Biržų miesto bendrojo plano sprendiniais, vystymo plano teritorija yra gamtinio karkaso teritorijos skirtingose zonose pagal tvarkymo kryptis.

2.2. Biržų regioninio parko tvarkymo planas

Vadovaujantis Biržų regioninio parko tvarkymo plano sprendiniais, projektuojama teritorija patenka į tvarkymo zonas, kurioms taikomi reikalavimai:

2.2.1 pav. Biržų miesto teritorijos BP pagrindinis brėžinio ištrauka

NRn – kitos paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zona (rekreacinės paskirties kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupės subnatūralios (neurbanizuojamos) rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zona);

NRn – kitos paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zona (rekreacinės paskirties kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupės urbanizuotos rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zona);

GEp – kitos paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zona (kultūros paveldo požiūriu vertingų miestų, miestelių, kaimų ar jų dalių kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupės kraštovaizdžio pertvarkomojo tvarkymo zona);

KOr – kultūros paveldo tvarkymo zona, taikant reguliuojamos apsaugos režimą, realizuojant apsaugą viešojo pažinimo ir naudojimo tikslais. Saugomos etnokultūrinio, architektūrinio, inžinerinio ir želdynų paveldo vertybės – dvarų sodybų fragmentai ir parkai, architektūriniu ir inžineriniu požiūriu vertingi statiniai ir statinių kompleksai;

Kon – kultūros paveldo tvarkymo zona, taikant griežtos apsaugos režimą, realizuojant apsaugą viešosios pagarbos tikslais. Saugomos istorinio, memorialinio ir nekilnojamojo dailės paveldo vertybės – kapai ir neveikiančios kapinės, paminklai, istorinės vietos, sodybos ir pastatai, koplytėlės, kryžiai, koplytstulpiai ir stogastulpiai;

GEk – kultūros paveldo tvarkymo zona, taikant kraštovaizdžio išsaugančiojo tvarkymo reglamentą, įgyvendinant paveldosauginio specialiojo plano sprendinius;

Mek – miškų ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zona (ekosistemų apsaugos miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupės išsaugančio (konservacinio) ūkininkavimo) kraštovaizdžio tvarkymo zona).

MRe – miškų ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zona (ekstensyvaus pritaikymo (miško parkų) kraštovaizdžio tvarkymo zona);

ŽAs – žemės ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zona (apsauginių agrarinių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona);

VEk – vandens ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zona (ekosistemas saugančių vandenų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje išsaugančio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona);

VAe – vandens ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zona (bendrojo naudojimo (bendrosios apsaugos) vandenų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje ekstensyvaus apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona);

GUe – gyvenamųjų vietovių plėtra (esamo užstatymo sutankinamas, naujų pastatų statyba) galima bendrojo tvarkymo miestų, miestelių, kaimų ar jų dalių ekstensyvaus tvarkymo kraštovaizdžio tvarkymo zona.

2.3. Nekilnojamasis kultūros paveldas

Plano nagrinėjama teritorija patenka į šias nekilnojamojo kultūros paveldo objektų teritorijas:

- **Biržų senojo miesto vieta (kodas 3219)**

Vertingųjų savybių pobūdis: archeologinis (lemiantis reikšmingumą); kraštovaizdžio.

Vertingosios savybės: 1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas ((gamtos ir žmogaus suformuoto neaukšta ir gana lygi, kiek pakili vietovė, iš Š supama dirbtinio Širvėnos ežero, o iš R ir V pusių - Apaščios ir Agluonos, o taip pat šių upių R ir V pakrantės ir Širvėnos ežere, į Š nuo Biržų piliavietės, esanti vadinama Meilės sala bei šio ežero rytinėje, Astravo, įlankoje, į ŠR nuo piliavietės, esanti vadinama Astravo sala; paviršius gerokai paveiktas jame įvairiu laiku vykusių urbanistinių pasikeitimų, dabar dalis paviršiaus dirvonuoja, dalis dirbama, dalis apaugusi medžiais, dalis užstatyta miesto pastatais ir užklota gatvių danga, ŠV pusėje prieina Biržų piliavietės teritorija; FF Nr. 1-16; TRP; priedas 4; 2015.); kultūrinis sluoksnis (sudarytas iš tamsiai pilkos ir pilkos žemės, iki 3,2 m storio, su akmenų grindiniais, statinių liekanomis, griuvenomis ir archeologiniais radiniais; sluoksnis apardytas, o vietomis visiškai suardytas įvairių žemės ir statybos darbų metu, dalis ištirta 1976 m. ir su pertraukomis nuo 1988 m.iki 2014 m.; -; 2015 m.); kapai (nedegintų mirusiųjų kapai su įkapėmis ir be jų; dalis kapų suardyta vykdant įvairius žemės darbus, vienas neolito laikotarpio kapas ištirtas 2014 m.; -; 2015 m.); 4. artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės - Biržų regioninio parko teritorija; 5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius, kurie susiję su vietovėmis.

- **Biržų istorinė dalis (kodas 17073)**

Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą retas).

Vertingosios savybės: 1.3.1. planavimo sprendiniai - planinė struktūra, stačiakampis gatvių tinklas (-; iš dalies pakitę; TRP; BR Nr. 4, 5; 2009 m.); ŠV dalies tūrinės-erdvinės struktūros, suformuotos gynybinių ir kulto pastatų - Biržų pilies, katalikų ir evangelikų reformatų bažnyčių, ir XIX a. II p. - XX a. I p. užstatymo, fragmentai (teritorija iš Š ir V ribojama Širvėnos ežero ir Agluonos upės, iš R ir P pusių - Reformatų, Vytauto, Ligoninės, Rotušės ir Kęstučio gatvių; iš dalies pakitę; TRP; BR Nr. 4, 5; FF Nr. 3, 4, 8-26; 2009 m.); keturkampės aikštės centrinėje dalyje planinė struktūra (-; iš dalies pakitusi XX a. vid. išplėtus kvadratinę Rotušės aikštę; TRP; BR Nr. 4, 5; FF Nr. 27; 2009 m.); istorinės sklypų ribos, būdingas sklypų užstatymo tankis (miesto istorinės dalies apibrėžta teritorija; -; TRP; BR Nr. 4, 5; 2009 m.); XIX a. II p. - XX a. I p. užstatymo fragmentai (miesto istorinės dalies apibrėžta teritorija; -; TRP; BR Nr. 4, 5; FF Nr. 30-35, 38, 39-44, 47, 50-52, 54, 55, 56, 63-73, 76-88; 2009 m.); teritorijos V ir R dalyse - Naujamiestyje ir vad. „Biržų priemiestyje“ - sodybinio perimetrinio užstatymo 1-2 aukštų pastatais pobūdis (miesto istorinės dalies apibrėžta teritorija Agluonos upės V krante ir Apaščios upės R krante; iš dalies pakitusi; TRP; BR Nr. 5; FF Nr. 5, 6, 69, 72, 84, 85, 88, 89; 2009 m.); Vytauto, Vilniaus, Rotušės, Reformatų, Radvilos, Ligoninės, J. Bielinio, J. Basanavičiaus, Rinkos, B. Dauguviečio, Pirties, S. Dagilio, Karaimų, Žemosios, Aukštosios, Birutės, Žemaitės (iki Janonio g.), J. Janonio, Gimnazijos, Maironio, Kęstučio, Dvaro, Parodos, Ežero, Stoties, Taikos, Nastopkos, V. Kudirkos, Žalgirio, Vabalninko, Geležinkelio, Kilučių, Malūno, Latvyalgos, Kluono gatvių trasos (-; iš dalies pakitę; TRP; BR Nr. 5; -; 2009 m.); Rotušės g. perspektyva (-; iš dalies pakitusi; FF Nr. 23; 2009 m.); miesto istorinės dalies panorama, siluetas nuo Širvėnos ežero Š kranto (-; iš dalies pakitę; FF Nr. 1, 2; 2009 m.); 1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - lygus reljefas (-; -; TRP; 2009 m.); kultūrinis sluoksnis (0,5-3,2 m storio žemės sluoksnis su XVI a. - XVIII a. archeologiniais radiniais, pastatų pamatų fragmentais; apardytas įvairių statybų metu; TRP; 2009 m.); Kęstučio g. tašytų lauko akmenų grindinys (-; išlikęs fragmentiškai po esama asfaltbetonio danga; TRP; 2009 m.); grindiniai Kilučių, Malūnų ir Latvyalgos gatvėse (-; -; -; 2011 m.); 1.3.6. želdynai ir želdiniai - lapuočių medžių grupės evangelikų reformatų bažnyčios šventoriuje ir klebonijos teritorijoje, senosiose evangelikų reformatų kapinėse, buvusios

evangelikų liuteronų bažnyčios sklypo dabartinėje J. Janonio a. vietoje (-; būklė patenkinama; TRP; FF Nr. 15, 27, 95-97; 2009 m.); Širvėnos ežero pakrančių apželdinimo lapuočių medynų masyvais ir medžių grupėmis pobūdis (-; -; FF Nr. 1, 2, 7, 91, 92; 2009 m.); 1.3.7. upės, natūralūs vandens telkiniai ir hidrotechniniai įrenginiai - Apaščios ir Agluonos upių vagos, šlaitai (-; būklė patenkinama; TRP; FF Nr. 93, 94; 2009 m.); Širvėnos ežero P kranto linija (-; būklė gera; VP; TRP; FF Nr. 1, 2, 7, 91, 92; 2009 m.); 5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius, kurie susiję su vietovėmis.

▪ **Biržų banko statinių kompleksas (kodas 27604)**

Kompleksą sudaro: Biržų banko statinių komplekso bankas (22434); Biržų banko statinių komplekso tvora su vartais (27605); Biržų banko statinių komplekso ūkinis pastatas (27606).

Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).

Vertingosios savybės: 1.3.1. planavimo sprendiniai - teritoriją P pusėje riboja Kęstučio g., iš R ir Š - Agluonos upė. Š pusėje upė įteka į Širvėnos ežerą. Pagrindinis komplekso statinys - banko pastatas pagrindiniu fasadu orientuotas į P. Vartai yra į V nuo pagrindinio banko pastato, įvažiavimo kelias veda tiesiai prie ūkinio pastato. Autentiška dekoratyvi tvora prie Kęstučio gatvės. Š teritorijos dalyje sodas (-; -; TRP Nr. 1; FF Nr. 1-4; 2016 m.); R pusėje atraminė sienelė (-; -; TRP Nr. 1; FF Nr. 4.1., 4.4.; 2018 m.); 1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas žemėja link ežero ir upės R kryptimi (-; -; TRP Nr. 1; 2016 m.); 5. Faktai susiję su objektu - architektas Mykolas Songaila gimė 1874 m. rugsėjo 5 d. Kuzmine, Pskovo sr., Rusija, mirė 1941 m. rugsėjo 12 d. Kaune. Baigęs pradžios mokslus ir gavęs vidurinį išsilavinimą, 1894-1903 m. studijavo Peterburgo dailės akademijoje. Vėliau tobulinosi Italijoje. 1906-1919 m. dėstė Peterburgo Politechnikos institute, 1908-1921 m. - Žemės ūkio institute, 1919-1921 m. - šio instituto rektorius. 1922 m. apsigyveno Kaune, Linksmadvarėje. 1922-1941 m. dėstė Vytauto Didžiojo universitete, buvo Architektūros katedros vedėjas. Palaidotas Petrašiūnų kapinėse.

▪ **Biržų piliavietė (kodas 1905)**

Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio.

Vertingosios savybės: 1.3.2. buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos - pilies pastatai bei šių pastatų ir sienų liekanos (išlikusi pilies rūmų dalis, vartų pastato fragmentai, arsenalo pastato liekanos, tilto fragmentai, ravelino vartų likučiai; kazematai ir kitų pastatų liekanos; rūmai, konservuoti 1955-1962 m., jie ir tiltas atstatyti 1978-1986 m., arsenalo pastatas baigtas atstatyti 2013 m., vartų pastato liekanos ir kazematai apardyti, iš dalies konservuoti, kitų pastatų liekanos labai apardytos, likę po žeme; FF Nr. 3, 5, 6, 11-14, 16, 17, 16, 20; TRP ; 2015 m.); 1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (gamtos ir žmogaus suformuoto neaukšto ir gana lygaus iškyšulio į kampas, iš V juosiamas pritvenktos Agluonos, o iš Š - dirbtinio Širvėnos ežero, P ir R pusėse tęsiasi gana lygi Biržų senojo miesto vieta; paviršius dabar daugiausiai dirvonuoja, iš dalies apaugęs medžiais, dalis užstatyta pilies pastatais ir jų liekanomis, Š pusėje, prie Širvėnos ežero, įrengtas miesto paplūdimys, ŠR pusėje stovi kelios sodybos; FF Nr. 1-20; TRP; priedas 4; 2015 m.); piliavietės aikštė (pylimais apjuosta piliavietės vidaus aikštė kvadratinė, apie 120 m pločio ŠV-PR bei PV-ŠR kryptimis, su jos kampuose esančiomis išsikišusiomis bastionų aikštelėmis; dabar didžioji aikštės dalis dirvonuoja, dalis apaugusi sodintais medžiais, o dalis užstatyta pilies rūmų ir arsenalo pastatais, ŠR šone yra likę pilies vartų pastato griuvėsiai; FF Nr. 6, 14-20; TRP; 2015 m.); bastionai (visuose keturiuose piliavietės kampuose esantys žemių bastionai su jų vidinėse pusėse esančiomis aikštelėmis ir po pylimais įrengtais mūriniais kazematais, vietomis su ankstesniame pilies statybos etape jų šlaitus tvirtinusio akmenų kiauto liekanomis; bastionai iš dalies apslinkę, jų smulkieji profiliai-brustverai ir briaunos, nuslinkę, dabar iš dalies apaugę sodintais medžiais, kai kur pastaraisiais metais dalinai atstatyti, prie pietinio bastiono PR sienos dar anksčiau per griovį įrengtas betoninis tiltelis ir padarytas takas į piliavietę; FF Nr. 1, 2, 7, 8, 11, 12; TRP; 2015 m.); pylimai (pilies bastionus jungiančių kurtinų dabar 4-5 m aukščio nuo kiemo pusės ir 21-23 m pločio pylimai, iš kurių rytinis su jame buvusio vartų pastato liekanomis, pilies Š ir V šonuose, ties Širvėnos ežero krantu ir Agluonos vaga esantys išoriniai dabar apie 9-11 m pločio bei apie 2 m aukščio pylimai ir įvažiavimo į pilį tiltą dengusio reduto, o vėliau - ravelino, dabar pasagos pavidalo apie 55 m ilgio ir 3,5 m aukščio pylimas; bastionus jungiantys pylimai vietomis su ankstesniame pilies statybos etape

jų šlaitus tvirtinusio akmenų kiauto liekanomis, iš dalies apslinkę, jų smulkieji profiliai - brustverai ir briaunos, nuslinkę, kai kur pastaraisiais metais dalinai atstatyti, ravelino pylimas gerokai nusklidęs ir deformuotas; FF Nr. 1-20; TRP; 2015 m.); grioviai ar jų liekanos (bastionus ir pylimus juosiantys dabar 6-8 m gylio ir 30-37 m pločio grioviai ir raveliną juosusio griovio liekanos; bastionus ir pylimus juosiantys grioviai iš dalies užslinkę, kai kur juose yra vandens, rytinio griovio išorinis šlaitas apardytas dėl šalia esančiose sodybose vykstančios ūkinės veiklos, ravelino pylimą juosęs griovys beveik visiškai užslinkęs; FF Nr. 1-5, 7-20; TRP; 2015 m.); kultūrinis sluoksnis (vietomis virš 2 m storio, su statinių liekanomis, griuvenomis, grindiniais ir archeologiniais radiniais; skirtingu laiku iš dalies apardytas įvairių žemės darbų metu, dalis ištirta XIX a. pabaigos, 1930 m., 1960-1961 m., 1963-1965 m., 1983-1985 m., 1989 m., 1990-1991 m., 1994 m., 2005-2008 m. ir 2010-2012 m. archeologinių tyrinėjimų metu; -; 2015 m.); 4. artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės - Biržų regioninio parko teritorija; 5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes.

▪ **Biržų pilis (kodas 10483)**

Kompleksą sudaro: Biržų pilies rūmai (22835); Biržų pilies tiltas (22836); Biržų pilies vartų liekanos (22837); Biržų pilies pirmas gynybinis statinys (853); Biržų pilies antras gynybinis statinys (36090); Biržų pilies trečias gynybinis statinys (36091).

Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio.

Vertingosios savybės: 1.3.1. teritorijos planavimo sprendiniai - plano struktūra, tūrinės erdvinės kompozicijos fragmentai, kurie susideda iš: rūmų, pirmo gynybinio statinio, antro gynybinio statinio, trečio gynybinio statinio, tilto, vartų liekanų bei pilies gynybinį žiedą formuojančių dviejų pylimų su fosa ir keturių bastionų kvadrato kampuose (pastatai greta ŠR ir PR pylimų pastatyti XX a.; -; TRP; BR Nr. 1-3, 5, 6; IKONOGR Nr. 1, 2, 6-9, 11; FF Nr. 1-16; 2011 m.); panorama atsiverianti iš PV, V, nuo Širvėnos ežero pusės (-; IKONOGR Nr. 11; FF Nr. 1; 2011 m.); 1.3.2. buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos - akmenų ir plytų mūro arsenalo pamatai su lauko akmenų grindinių ir lauko akmenų nuogrindos fragmentais (arsenalo pastatas statytas 1664 m., 1704 m. sugriautas, nuo 2009 m. pradėti arsenalo atstatymo darbai; -; TRP 8; BR Nr. 1-6, 15, 30; IKONOGR Nr. 7; žr. 15.18, 15.48, 15.60, 15.81-15.86; FF Nr. 16, 21; 2011 m.); ketvirto gynybinio statinio - parakinės vieta (parakinės liekanos surastos 1963 m. architekto A. Urbšto, liekanos užpiltos žemėmis, 1996 m. parengtas parakinės restauravimo projektas; -; TRP 7; BR Nr. 1-5, 29; IKONOGR Nr. 2, 7; žr. 15.18, 15.56, 15.60; FF Nr. 20; 2011 m.); pirma kareivinių vieta, antra kareivinių vieta, trečia kareivinių vieta, ketvirta kareivinių vieta, penkta kareivinių vieta, šešta kareivinių vieta, arklidžių vieta (-; -; TRP 9-15; BR Nr. 1-5; IKONOGR Nr. 6, 7; žr. 15.18, 15.60; -; 2011 m.); reduto vieta su plytų mūro vartų statinio liekanomis (-; -; TRP 18; BR Nr. 1-5, 24; IKONOGR Nr. 6, 7, 9; žr. 15.18, 15.28, 15.38, 15.60; FF Nr. 15, 19; 2011 m.); akmenų ir plytų mūro pirmas stulpas su įmūryta XVIII a. patranka, akmenų ir plytų mūro antras stulpas su įmūryta XVIII a. patranka (pastatyti 1927 m., ant bokštelių buvę užrašai, skirti įamžinti Biržų miesto savivaldos teisių gavimą, sunaikinti sovietmečiu; būklė patenkinama; TRP 16, 17; BR Nr. 3, 24; FF Nr. 17, 18; 2011 m.); 1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - bastionai (visuose keturiuose pilies kampuose esantys žemių bastionai su jų viduje įrengtais mūriniais kazematais, vietomis su ankstesniame pilies statybos etape jų šlaitus tvirtinusio akmenų kiauto liekanomis; bastionai iš dalies apslinkę, jų smulkieji profiliai-brustverai ir briaunos, nuslinkę, kai kur pastaraisiais metais iš dalies atstatyti; TRP; FF Nr. 3, 4, 11-13, 20; -; 2011 m.); pylimai (pilies bastionus jungiančių kurtinų dabar 4-5 m aukščio nuo kiemo pusės ir 21-23 m pločio pylimai, iš kurių rytinis su jame buvusio vartų pastato liekanomis, pilies Š ir V šonuose, ties Širvėnos ežero krantu ir Agluonos vaga esantys išoriniai dabar apie 9-11 m pločio bei apie 2 m aukščio pylimai ir įvažiavimo į pilį tiltą dengusio reduto, o vėliau - ravelino, dabar pasagos pavidalo apie 55 m ilgio ir 3,5 m aukščio pylimas; bastionus jungiantys pylimai vietomis su ankstesniame pilies statybos etape jų šlaitus tvirtinusio akmenų kiauto liekanomis, iš dalies apslinkę, jų smulkieji profiliai-brustverai ir briaunos, nuslinkę, kai kur pastaraisiais metais iš dalies atstatyti, ravelino pylimas gerokai nusklidęs ir deformuotas; TRP; FF Nr. 2-15, 19, 20; -; 2011 m.); grioviai ar jų liekanos (bastionus ir pylimus juosiantys dabar 6-8 m gylio ir 30-37 m pločio grioviai ir raveliną juosusio griovio liekanos; bastionus ir pylimus juosiantys grioviai iš dalies užslinkę, kai kur juose yra vandens, ravelino pylimą juosęs griovys beveik visiškai užslinkęs; TRP; FF Nr. 3-8, 13, 15; -; 2011 m.); kultūrinis sluoksnis (vietomis virš 2 m storio, su statinių liekanomis, grindiniais ir archeologiniais radiniais; skirtingu laiku iš dalies apardytas įvairių žemės darbų metu, dalis ištirta XIX a. pabaigos, 1930 m., 1960-1961 m., 1963-1965 m., 1983-1985 m., 1989 m., 1990-1991 m., 1994 m., 2005-2008 m. ir 2010-2011 m. archeologinių tyrinėjimų metu; -; 2011 m.); reljefas (gamtos ir žmogaus suformuoto neaukšto ir gana lygaus iškyšulio kampas, iš V juosiamas Agluonos, o iš Š - dirbtinio Širvėnos ežero; paviršius dabar daugiausiai dirvonuoja, iš dalies apaugęs medžiais, Š pusėje, prie Širvėnos ežero, įrengtas miesto paplūdimys; TRP; FF Nr. 1, 2; 2011 m.); 1.3.5. keliai ar jų dalys - link reduto ir tilto einanti kelio trasa R dalyje (netyrinėta; -; FF Nr. 15; 2011 m.); lauko akmenų grindinio

fragmentai tarp vartų liekanų (-; būklė patenkinama; FF Nr. 148; 2011 m.); 1.3.6. želdynai ir želdiniai - ažuolų eilės ant PR, PV ir ŠV pylimų (ažuolai pasodinti XX a. 3 d-metyje; -; žr. 15.59; FF Nr. 5, 9, 14; 2011 m.); pavieniai lapuočiai ir spygliuočiai medžiai ir jų grupės (menkaverčiai, savaiminiai medžiai retinami; -; žr. 15.32, 15.54, 15.59; FF Nr. 6-12, 14, 15; 2011 m.); 1.3.7. upės, natūralūs vandens telkiniai - Širvėnos ežero ir Agluonos upės kranto linijos, formuojančios ŠV iškyšulio kontūrą (-; -; TRP; FF Nr. 1, 4, 5, 16, 17; 2011 m.); 4. Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio autentiškumas - Biržų istorinė dalis 17073, UV4; Biržų regioninio parko teritorija su Biržų pilies kultūriniu rezervatu; 5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius.

▪ **Astravo dvaro sodyba (kodas 854)**

Kompleksą sudaro: Astravo dvaro sodybos rūmai (10816); Astravo dvaro sodybos arklidė (72); Astravo dvaro sodybos sargo namas (25941); Astravo dvaro sodybos tiltas (25942); Astravo dvaro sodybos vartų stulpai (25943); Astravo dvaro sodybos tiltas-užtvanka (25944); Astravo dvaro sodybos vandens malūnas (25945); Astravo dvaro sodybos parkas (25946);

Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio.

Vertingosios savybės: 1.3.1. objekto teritorijos planavimo sprendiniai - šiuo metu Astravo dvaro sodybos struktūrą sudaro 4 funkcinės zonos: reprezentacinė (rūmai, buvęs parteris, pagrindinė alėja ir jos ašyje esantis pakrantės plotas priešais rūmų P fasadą); gamybinė (malūnas dešiniajame Apasčios krante, ant Širvėnos ežero kranto); gyvenamoji - ūkinė (Astravo dvaro sodybos palivarkas); rekreacinė (parkas) (-; būklė gera; IKONOGR Nr. 15, 16; FF Nr. 1-13; 2016 m.); dvaro sodybos užstatymo tipas sudėtinis, susidedantis iš grupinio ir teritorinio; planavimo visumą sudaro: rūmai - romantinio klasicizmo su itališkuoju renesansu, orientuotu į itališkų vilų architektūrą (-; būklė gera; FF Nr. 1-4; 2016 m.); angliško kotedžo stiliaus sargo namas (-; būklė gera; FF Nr. 6; 2016 m.); tiltas - užtvanka - istorizmo laikotarpio arkinio tipo inžinerinis statinys (-; būklė gera; FF Nr. 9; 2016 m.); tiltas - istorizmo laikotarpio trijų arkų akmenų mūro inžinerinis statinys (-; būklė gera; FF Nr. 7; 2010 m.); arklidė-istorizmo laikotarpio statinys (-; būklė gera; FF Nr. 5; 2016 m.); vandens malūnas - akmenų mūro inžinerinis statinys (-; būklė bloga; FF Nr. 10; 2016 m.); vartų stulpai (-; būklė gera; FF Nr. 8; 2016 m.); parkas (-; būklė gera; FF Nr. 1-2, 11; 2016 m.); takų ir kelių tinklas (-; būklė gera; TRP Nr. 1; FF Nr. 12; 2016 m.); 1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefą formuoja: Širvėnos ežero šiaurinė įlanka, Apaščios upė; natūralus parko reljefas lygus, kasant tvenkinių sistemą XIX a. suformuotos dirbtinės kalvelės; lyguma kyla šiaurės kryptimi, kur ją kerta Apasčios slėnis (-; būklė gera; TRP Nr. 1; BR Nr. 7-8; FF Nr. 1,177, 190; 2016 m.); 1.3.5. takai ir keliai - pagrindinis kelių tinklas, jungęs ūkinę ir reprezentacinę dvaro sodybos dalis; išliko: kelias iš Š į P link rūmų (transformuotas ir apnykęs takų tinklas parke; būklė gera; TRP Nr. 1; Br. Nr. 8; FF Nr. 1-4, 191-200; 2016 m.); V ir R kryptimi tarp tilto, užtvankos ir malūno (-; būklė gera; FF Nr. 199; 2016 m.); du keliai palivarke - Š sodybos dalyje (-; būklė patenkinama; TRP Nr. 1; FF Nr. 198; 2016 m.); 1.3.6. želdynai ir želdiniai - mišraus tipo parkas (parkas pakitęs; būklė patenkinama; BR. Nr. 8; FF Nr. 1-2, 11; 170-187; 2016 m.); pavieniai želdiniai ir jų grupės (-; būklė patenkinama; FF Nr. 170-187; 2016 m.); alėjos (2 alėjos Š ir P pusėse; būklė patenkinama; BR. NR. 8; FF Nr. 1-4, 191; 2016 m.); 1.3.7. vandens telkiniai - natūralūs - Apaščios upė (-; būklė patenkinama; TRP Nr. 1; 2016 m.), dirbtiniai - Širvėnos ežeras (-; būklė gera; FF Nr. 1; 2016 m.); tvenkiniai, kanalas Š parko dalyje (-; būklė patenkinama; TRR Nr. 1; BR. Nr. 8; FF NR. 190 ; 2010 m.); 4. Artimiausia kultūros paveldo objekto teritorija - Astravo dvaro palivarko sodyba u. k. 33496, Biržų, Astravo kapinynas u. k. 12064. Vietovę supanti aplinka - Širvėnos kraštovaizdžio draustinis. Astravo dvaro sodyba u. k. 854 yra Biržų regioninio parko teritorijoje. 5. Faktai susiję su objektu.

2.3.1 pav. Ištrauka iš Kultūros vertybių registro

Kiti nekilnojamojo kultūros paveldo objektai, patenkantys į plano nagrinėjamos teritorijos ribas:

- Lietuvos karininko, savanorio Jono Nastopkos kapas (kodas 31916);
- Biržų, Astravo kapinynas (kodas 12064);
- Astravo dvaro palivarko sodyba (kodas 33496);
- Biržų m. žydų senosios kapinės (kodas 11838);
- Biržų evangelikų reformatų bažnyčios statinių kompleksas (kodas 36649);
- Siaurojo geležinkelio kompleksas (kodas 21898);
- Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia (kodas 1309).

3. TERITORIJOS ESAMOS BŪKLĖS ANALIZĖ

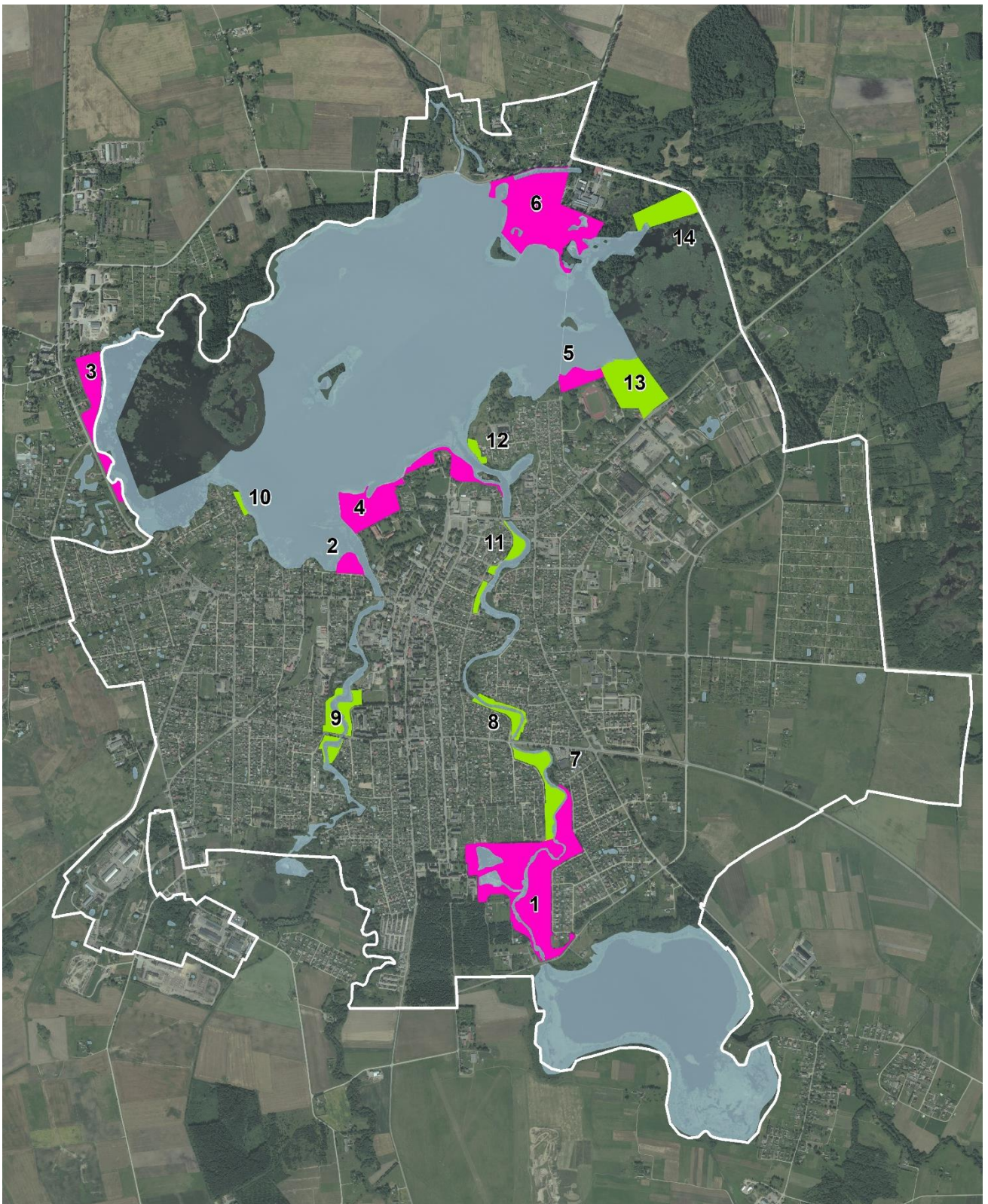
Biržų miesto ir jo apylinkių gamtinė situacija, miesto ir apymiesčio teritorijos kraštovaizdžio istorinės raidos aspektai sudaro realias prielaidas formuoti Lietuvos kontekste unikaliam ir išskirtinei želdynų sistemai, kurios tvarkymas yra sudėtingas ir daugialypis uždavinys.

Miesto teritoriją iš šiaurės supa unikalus antropogeninės kilmės, gamtinio objekto savybes įgijęs Širvėnos ežeras, formuojantis plataus apžvalgos kampo, tolimos perspektyvos panoramas. Labai panaši situacija yra pietinėje miesto ir apymiesčio dalyje, kur Kilučių ežero akvatorija ir papelkėjusių pažemėjimų virtinė sudaro sąlygas formuoti vidutinėms ir tolimos perspektyvos panoramoms. Tiek pietinėje, tiek ir šiaurinėje dalyje esančios (pagal natūralius principus besivystančios) teritorijos formuoja pagrindą, kuris užtikrina teritorijos ekologinį stabilumą, dalinai arba pilnai neutralizuoja neigiamą antropogeninį poveikį ir tuo pačiu tarnauja kaip atraktyvus estetinio pasigėrėjimo objektas. Santykinai daugiausia natūralumo išlaikusias teritorijos dalis miesto pietinėje ir šiaurinėje dalyje jungia dvi žaliosios jungtys, susiformavusios dėl natūraliai čia esančių seklių salpinių Apaščios ir Agluonos upelių slėnių, kurie Biržų miesto urbanistinę struktūrą dalina į tris apylygias dalis. Tuo pačiu, jos tarnauja ne tik kaip reikšmingi laukinės gyvūnijos ir natūralių medžiagų apykaitą užtikrinantys migracijos koridoriai, bet ir kaip ypač atraktyvios miesto gyventojams nesunkiai pasiekiamos rekreacinės teritorijos. Visos paminėtos miesto teritorijos, įskaitant šiame plane nenagrinėjamus atokiau vandens telkinių esančius atskiruosius želdynus ir miškų ūkio paskirties žemėse augančius miškų sklypus, formuoja vieningą, didesne dalimi organiškai susiklosčiusią miesto želdynų – žaliosios infrastruktūros sistemą. Pastaroji sistema sudaro vertingiausią miesto ir apymiesčio teritorijoje lokalizuoto gamtinio karkaso dalį, kurio gyvybingumo (geoekologinio potencialo) užtikrinimas išlieka vienu iš svarbiausių pastarojo plano uždavinių.

Miesto teritorijoje esančiai želdynų sistemai keliami šie uždaviniai:

- Išsaugoti santykiai gamtinių teritorijų natūralumą ir juose vykstančių natūralių procesų raišką, tuo pačiu sudarant palankias biologinės įvairovės vystymosi sąlygas;
- Stiprinant santykinai natūralių ir ypač pažeistų teritorijų geoekologinį potencialą, suformuoti prielaidas kokybiškų ir sveikų gyvenimo sąlygų formavimuisi intensyviai urbanizuotoje aplinkoje;
- Formuoti atraktyvią miesto kraštovaizdžio vizualinę struktūrą;
- Sudaryti palankias sąlygas rekreacinių funkcijų realizavimui.

Šiems paminėtiems ir kitiems uždaviniams įgyvendinti yra vykdomi įvairūs projektai (3.1. pav.).

3.1 pav. Viešųjų erdvių plėtros schema

Biržų mieste ir rajone išskirta 14 viešųjų erdvių, kuriose vykdomi projektai arba joms reikalinga vystymo koncepcija.

Teritorijos, kuriose vykdomi arba jau parengti projektai:

1. Parengtas A. Dauguviečio parko kraštovaizdžio formavimo ir ekologinės būklės gerinimo projektas (techninis projektas);
2. Parengtas teritorijos Biržuose, Žvejų gatvėje, sutvarkymo projektas (techninis projektas);
3. Rengiamas Širvėnos ežero pakrantės sutvarkymo projektas (pažintinis takas, maudyklos infrastruktūra ir kt.);
4. Rengiamas teritorijos sutvarkymo projektas (projektiniai pasiūlymai);
5. Rengiamas pėsčiųjų tako palei Širvėnos ežero pakrantę projektas (teritoriją tikslinga vystyti kaip aktyviai naudojamą rekreacinę teritoriją);
6. Parengtas Astravo parko sutvarkymo projektas.

Intensyviai naudojamos teritorijos rekreaciniais tikslais:

7. Aktyviai miestiečių naudojama rekreacinė zona (teritoriją tikslinga vystyti kaip aktyviai naudojamą rekreacinę teritoriją);
8. Aktyviai miestiečių naudojama rekreacinė zona (atliekama koncepcijos detalizacija);
9. Aktyviai miestiečių naudojama rekreacinė zona (teritoriją tikslinga vystyti kaip aktyviai naudojamą rekreacinę teritoriją);
10. Aktyviai miestiečių naudojama Širvėnos ežero pakrantė (teritoriją tikslinga vystyti kaip aktyviai naudojamą rekreacinę teritoriją);
11. Aktyviai miestiečių naudojama Apaščios upės pakrantė (teritoriją tikslinga vystyti kaip aktyviai naudojamą rekreacinę teritoriją);
12. Aktyviai miestiečių naudojama Širvėnos ežero pakrantė (teritoriją tikslinga vystyti kaip aktyviai naudojamą rekreacinę teritoriją);
13. Aktyviai miestiečių naudojama Širvėnos ežero pakrantė (teritoriją tikslinga vystyti kaip aktyviai naudojamą rekreacinę teritoriją);
14. Teritorija su įrengta poilsio aikštele (teritoriją tikslinga vystyti kaip aktyviai naudojamą rekreacinę teritoriją).

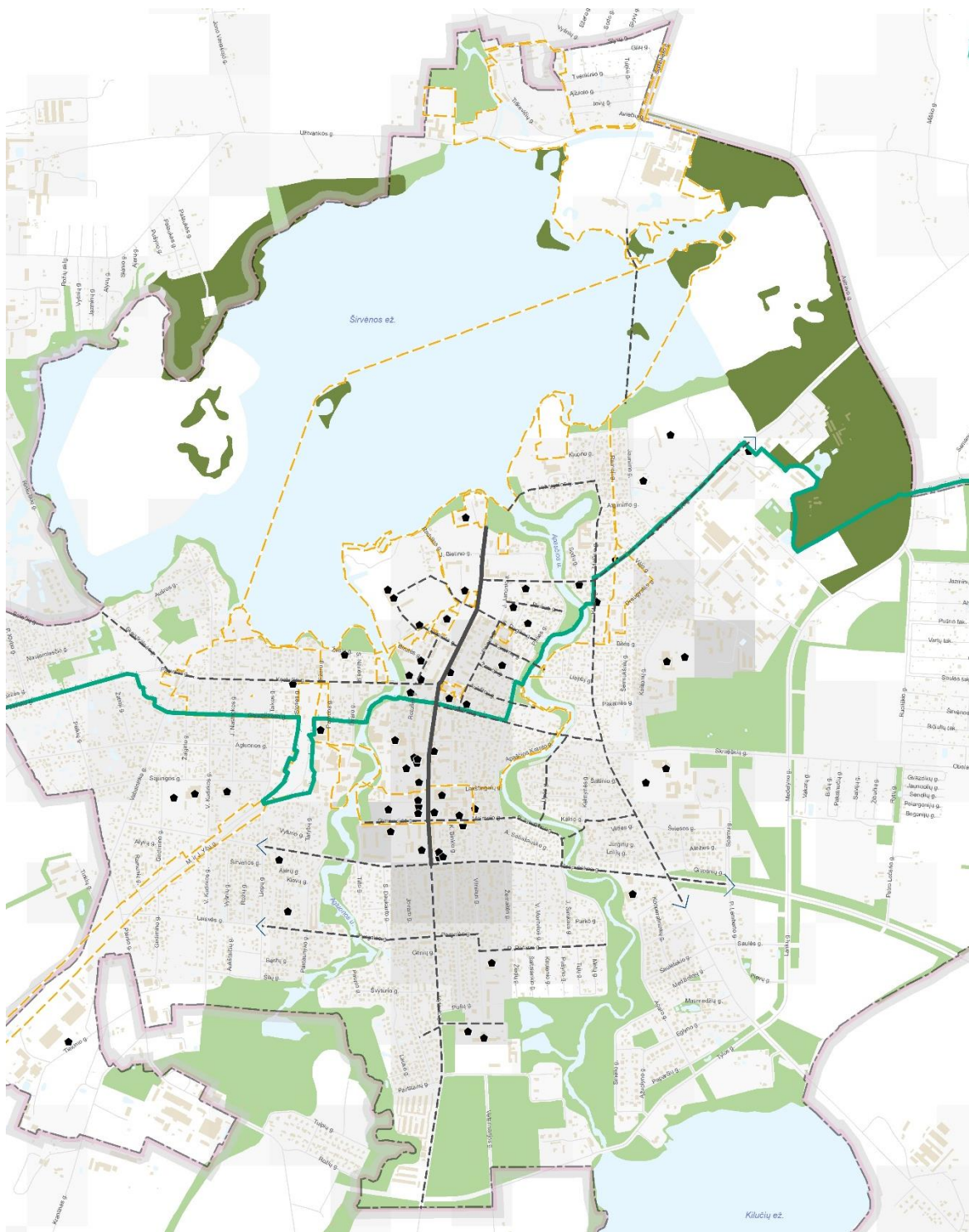

Sutvarkytų viešųjų erdvių fotofiksacijos:

Naudojamų, tačiau nesutvarkytų viešųjų erdvių fotofiksacijos:

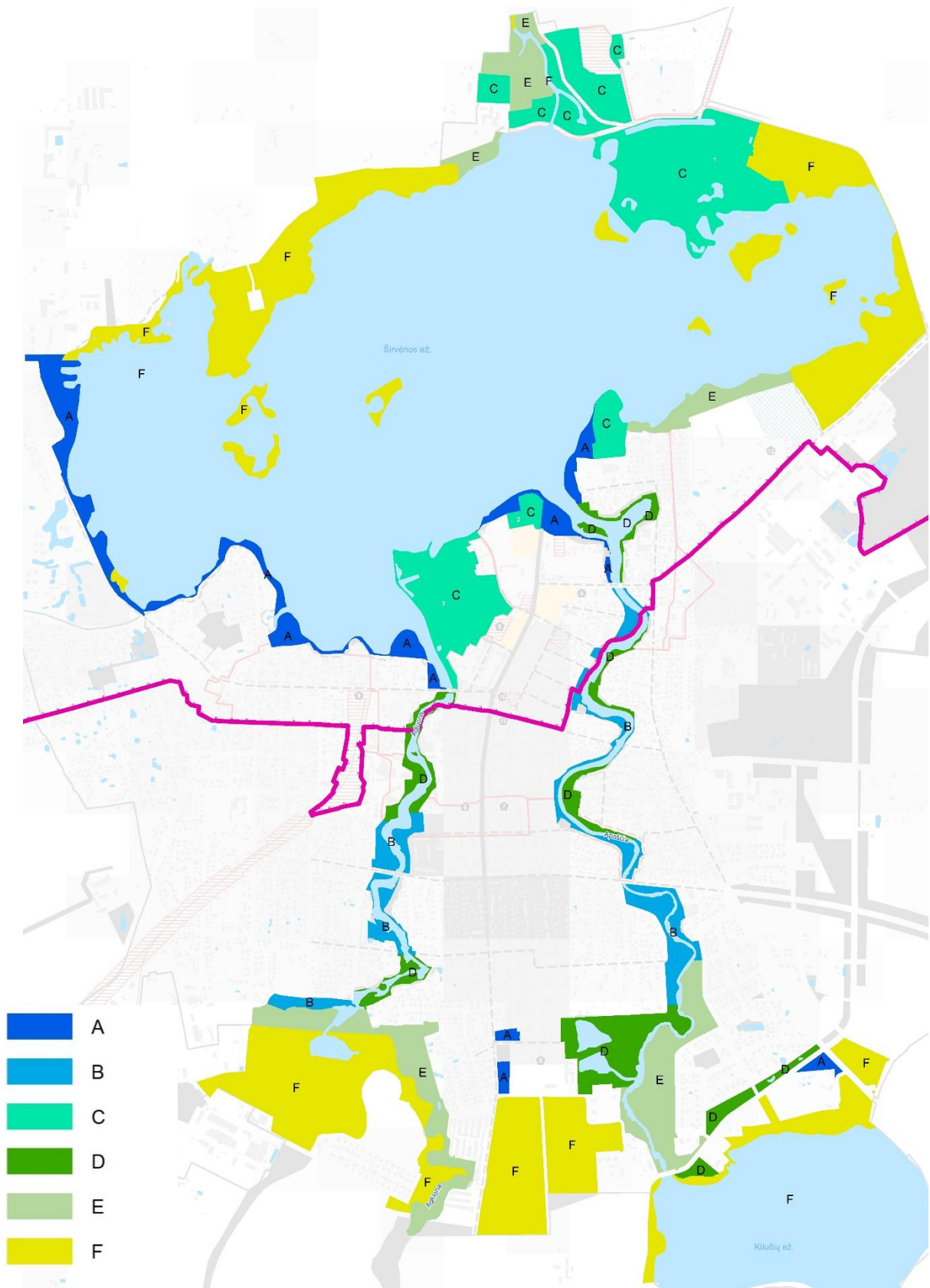

3.2 pav. Biržų miesto kompozicinė struktūra

Biržų miesto centrinėje dalyje gausu nekilnojamojo kultūros paveldo objektų bei kitų svarbias kultūrinės ar socialines bei švietimo paslaugas teikiančių objektų, kurias jungia esami susisiekimo ryšiai. Pagrindinė jungtis – Vytauto g. ir skersiniai ryšiai, kertantys Agluonos ir Apasčios upelius.

4. TERITORIJOS VYSTYMO KONCEPCIJA

5.1 pav. Teritorijos zonavimo schema

Atsižvelgiant į plano tikslus, želdynų teritorijos padėtį centrinės - istorinės miesto dalies ir kitų svarbesnių susisiekimo ašių atžvilgiu, esamą jų naudojimo ir vyraujančios žemėnaudos pobūdį, atskirų želdynų teritorijos dalių sutvarkymo laipsnį, išskiriamos šešios skirtingos paskirties zonos, kurios apibūdinamos per jų naudojimo intensyvumą ir numatomą pagrindinę ir šalutinę (foninę) paskirtį.

Zonų pobūdis turi glaudžias sąsajas su želdynų sistemos dalies padėtimi. Pastebėtina, kad intensyviai naudojamų rekreacinės paskirties želdynų dalys, nustatytos arčiausiai miesto centro šalia potencialiai gausiausių žmonių susibūrimo vietų, o ekstensyviai naudojami ekologinės paskirties želdynai - miesto periferinėse ir tuo pačiu fiziškai sunkiai prieinamose teritorijos dalyse (ežerų akvatorijos, pelkynai ir pelkėti pakrantės miškai).

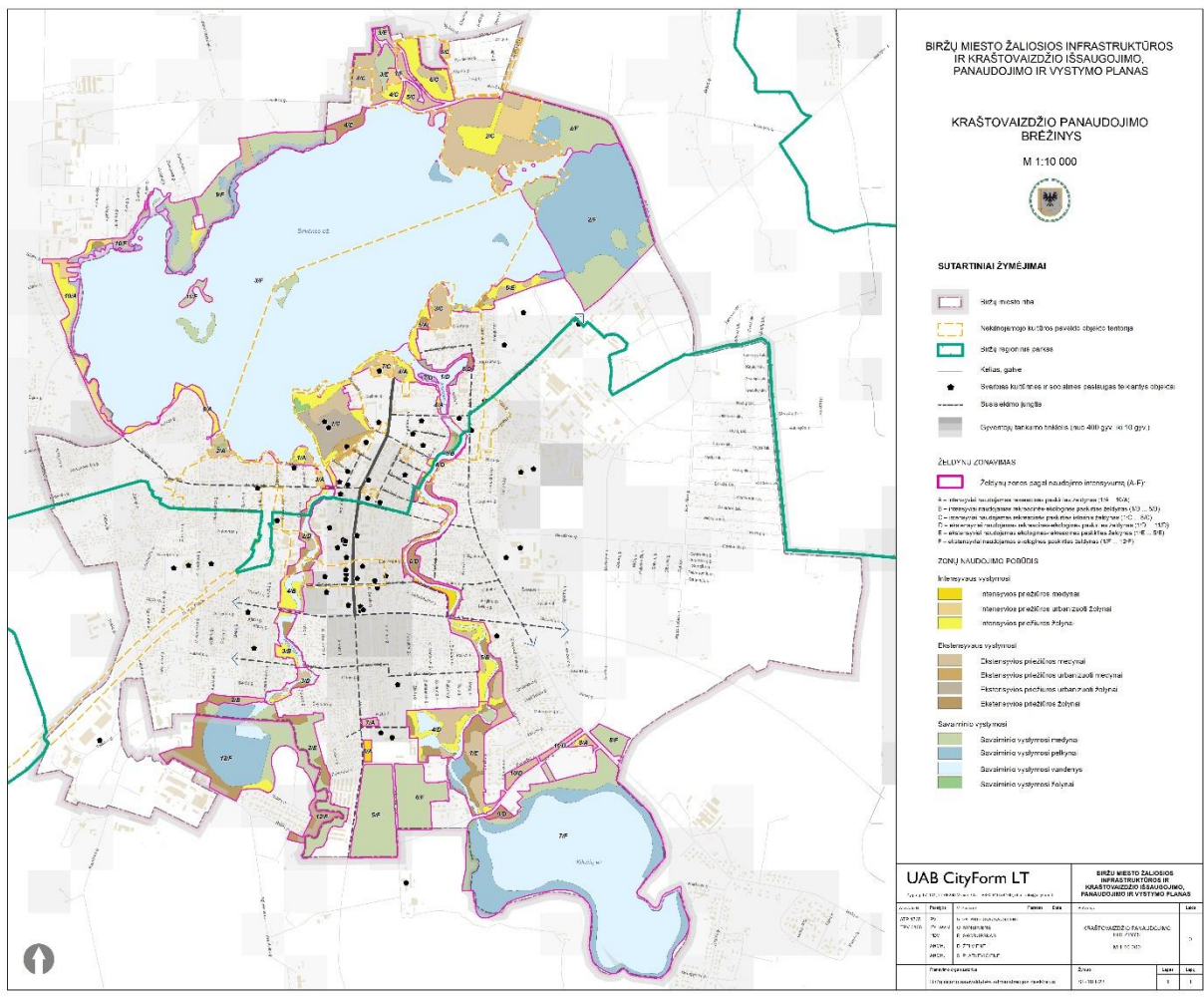
Intensyviai naudojamos zonos (A-B-C)

- **A. Intensyviai naudojamas rekreacinės paskirties želdynas.** Miesto želdynas - žaliosios infrastruktūros dalys, kurias formuoja intensyvios priežiūros žolynų, rečiau medynų plotai, suskaidyti rekreacinės linijinės (pėsčiųjų ir dviračių takeliai) ir taškinės (suoliukai, žaidimų ir pramogų atrakcionai) infrastruktūros elementais. Dauguma šiam tipui priskirtų teritorijų šiuo metu yra intensyviai naudojamos arba numatomos intensyviai naudojimui. Tai diktuoja ir ženkliai didesnės apimties teritorijos tvarkymo ir einamosios priežiūros darbų mastą bei santykinai mažesnę teritorijų natūralumą.
- **B. Intensyviai naudojamas rekreacinės - ekologinės paskirties želdynas.** Želdynų sistemos dalys, kurių vidinę struktūrą formuoja intensyvios priežiūros žolynai ir medynai su nedideliais savaiminio vystymosi žolynais, pelkių ir vandenų plotais. Pastarosios teritorijos, taip pat tankiai kaip ir A tipo suskaidytos ar gali būti suskaidytos linijinės ir taškinės rekreacinės infrastruktūros elementais, kurių vystymas yra vienas iš prioritetinių šio tipo teritorijų tvarkymo ir pritaikymo visuomenės poreikiams uždavinių. Natūralūs ir santykinai natūralūs teritoriją formuojantys plotai šiuo atveju tarnauja kaip biologinę įvairovę, ekologinį stabilumą bei teritorijos rekreacinį atraktyvumą didinantys komponentai.
- **C. Intensyviai naudojamas rekreacinės paskirties istorinis želdynas.** Miesto želdynų sistemos dalis, kurią formuoja intensyvios priežiūros žolynai ir medynai urbanizuotose kultūros paveldo objektų teritorijose. Galima nedidelė dalis ekstensyvios priežiūros žolynų ir medynų bei vienas kitas savaiminio vystymosi – natūralių teritorijų dalis. Teritorijoje esantys kultūros paveldo objektai sąlygoja intensyvesnę teritorijos tvarkymo pobūdį ir tuo pačiu ženkliai didesnę linijinės rekreacinės infrastruktūros tinklą.

Ekstensyviai naudojamoms zonomis (D-E-F)

- **D. Ekstensyviai naudojamoms rekreacinės - ekologinės paskirties želdynas.** Ne mažą dalį šio tipo teritorijų ploto sudaro natūralūs ir santykinai natūralūs savaiminio vystymosi žolynų, medynų bei vandenių plotai, kurie nereikalauja priežiūros ir tuo pačiu atlieka ekologinio stabilizavimo funkciją. Mažesnę dalis šiam tipui priskirtų teritorijų įvardinamos kaip ekstensyvios priežiūros žolynai ir medynai, kuriems reikalinga tik fragmentiška mažo intensyvumo priežiūra. Mažiausią ploto dalį apima intensyvios priežiūros žolynai, kurie formuojami greta esamų linijinės rekreacinės infrastruktūros elementų. Šio tipo teritorijoje, rekreacijos santykyje su ekologinės paskirties savaiminio vystymosi žolynais ir medynais, dominuoja pirmosios teritorijos.
- **E. Ekstensyviai naudojamoms ekologinės - rekreacinės paskirties želdynas.** Didesnę dalį šio tipo teritorijų ploto sudaro natūralūs ir santykinai natūralūs savaiminio vystymosi žolynų, medynų bei vandenių plotai, kurie nereikalauja priežiūros ir tuo pačiu atlieka ekologinio stabilizavimo funkciją. Mažesnę dalis šiam tipui priskirtų teritorijų įvardinamos kaip ekstensyvios priežiūros žolynai ir medynai naudojami rekreacinėms reikmėms. Jiems, atsižvelgiant į vietos specifiką, reikalinga tik fragmentiška mažo intensyvumo priežiūra. Intensyvios priežiūros žolynų šio tipo teritorijoje gali visiškai nebūti arba jie gali formuoti tik siaurus fragmentus greta esamų linijinės rekreacinės infrastruktūros elementų.
- **F. Ekstensyviai naudojamoms ekologinės paskirties želdynas.** Faktiškai visą šiam tipui priskiriamos teritorijos dalį sudaro savaiminio vystymosi plotai, kurių specifiką apsprendžia želdynų sistemos dalies gamtinės sąlygos ir tik nedidelę dalį šiam tipui priskirtų teritorijų, esančių miesto teritorijos pakraštyje galima įvardinti kaip ekstensyvios priežiūros žolynais ir medynais. Šio tipo želdynams bet kokios ūkinio pobūdžio priežiūros priemonės netaikomos.

Teritorijos zonavimą žr. Kraštovaizdžio panaudojimo brėžinyje.

Kiekvienai iš zonų pagal charakteristiką siūloma mažoji architektūra:

Dviračių stovai	A/B/C zonos	D/E/F zonos

Lauko stendai	A/C zonos	B/D/E/F zonos
		

Lauko sporto įrenginiai		B/D/E/F zonos
		

Lauko stalo žaidimui

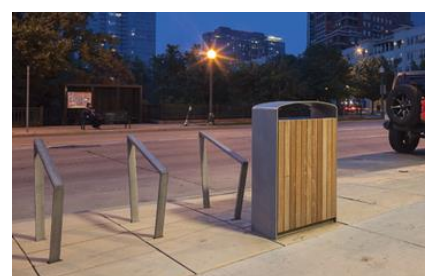
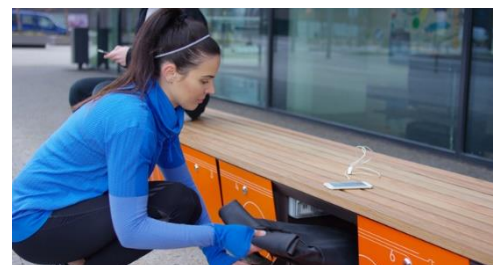

B/D/E zonos

Suoliukai ir šiukšlių dėžės	 	A/C zonos
------------------------------------	---	-----------

<p>Suoliukai ir šiukšlių dėžės</p>	 	<p>B/D/E/F zonos</p>
        		

<p>Lieptas-tiltelis</p>	
<p>Siūloma tiltelio vieta (jungianti Apasčios krantus) tarp zonų 4/A ir 5/A (Širvėnos ežero prieigose).</p> 	

<p>Šviestuvai</p>	<p>A/C zonos</p>	<p>B/D zonos</p>
		

<p>Vaikų žaidimo įrenginiai</p>		<p>A/C zonos</p>
		

Vaikų žaidimo įrenginiai		B/D zonos
---------------------------------	---	-----------

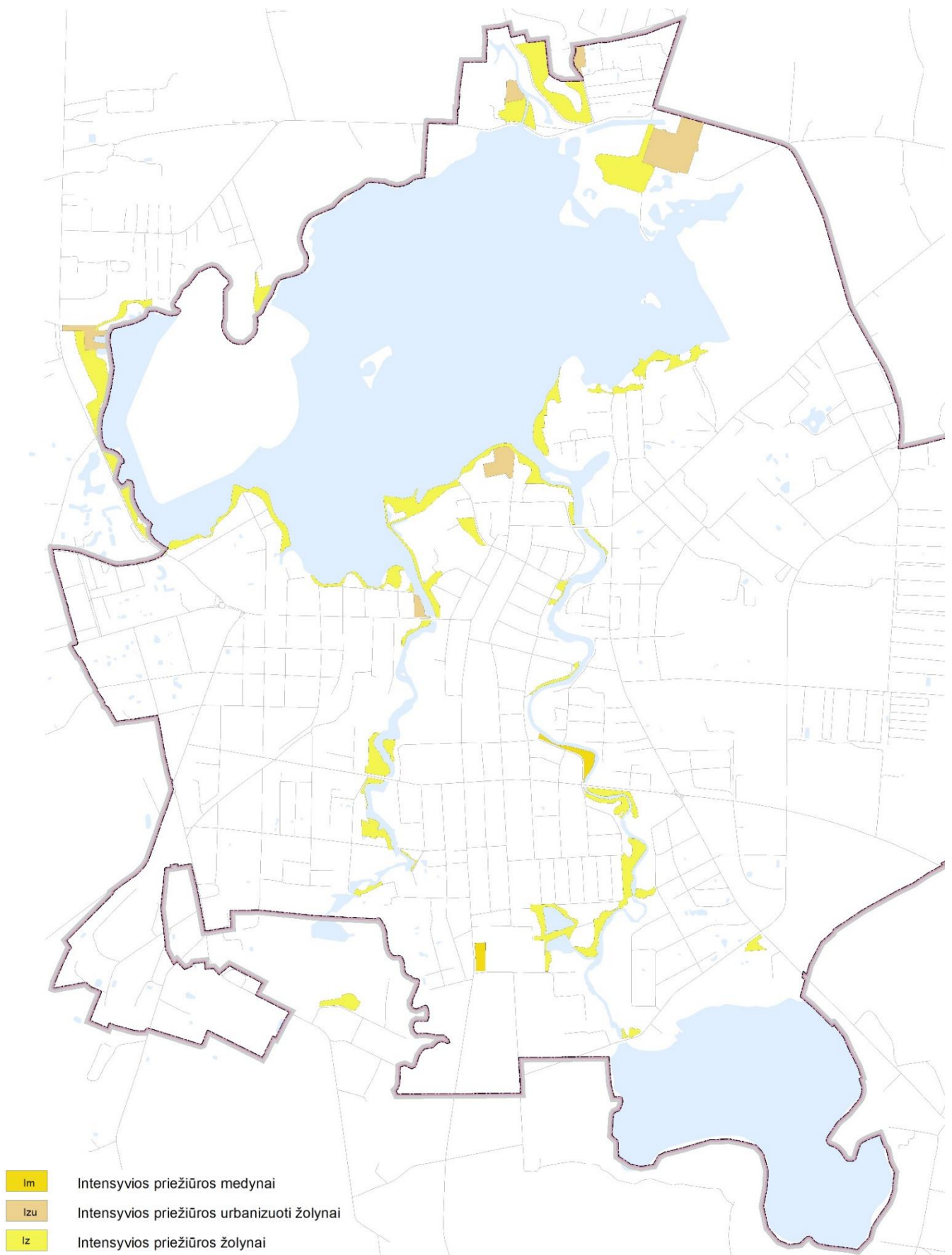

<p>Vaikų žaidimo įrenginiai</p>		<p>E/F zonos</p>
		

Aukščiau išvardintas zonas (A-B-C-D-E-F) formuoja grupė mažesnio ploto teritorijos elementų kuriems, atsižvelgiant į esamą ir planuojamą teritorijos naudojimo pobūdį bei intensyvumą, numatomas atitinkamas priežiūros tipas, kuris apibrėžia teritorinio elemento paviršiaus dangos pobūdį (žolinė augmenija, sumedėjusi augmenija ir t.t.) bei priežiūros intensyvumą. Jis, savo ruožtu, netiesiogiai parodo esamos ar būsimos (numatomos įrengti) inžinerinės ir rekreacinės infrastruktūros koncentracijos, galimas dekoratyvinių žolinių ir sumedėjusių augalų bei santykinai didesnių investicijų į sutartinį ploto vienetą lokalizacijos vietas.

Intensyvios priežiūros teritorijų grupė:

- **Iz – Intensyvios priežiūros žolynai.** Šio priežiūros tipo teritorijos, numatytos susisiekimo požiūriu, lengviausiai prieinamose, vaizdingiausiose istoriniu – kultūriniu ir kraštovaizdžio požiūriu vertingiausiose Biržų miesto teritorijos vietose, kurios turi itin glaudžias sąsajas su esamais ir planuojamais linijinės rekreacinės infrastruktūros elementais bei kitomis urbanizuotomis teritorijomis. Pastarieji plotai yra planuojami intensyviai lankymui. Dėl tos priežasties didžiausią ploto dalį užimantys žolynai formuojami kaip intensyvios priežiūros vejų ir joms taikomas intensyvios priežiūros režimas, atliekant daugkartinį pjovimą, tręšimą, mulčiavimą, o esant realiai pagrįstam poreikiui ir laistymą. Šių teritorijos dalių priežiūrai, sutartiniame ploto vienetu, turėtų būti skiriama santykinai daugiausia lėšų, tuo pačiu ir integruojant mažosios architektūros elementus, žaidimų ir sporto aikšteles su jų funkcionavimui būtiniais komponentais. Šio priežiūros tipo teritorijų plotas ir tiksli lokalizacija turėtų būti argumentuotai pagrįsta ir daugeliu atveju siejama su intensyviausiai naudojamais paviršiais;
- **Izu – intensyvios priežiūros urbanizuoti žolynai.** Tai ekstensyvios priežiūros žolynai, kurių apylygę arba didesnę dalį ploto užima statiniai ir technogeninio pobūdžio dangos. Bendras šio priežiūros tipo plotas yra nedidelis ir, visais atvejais, siejamas su šiaurinėje miesto dalyje esančių kultūros paveldo objektų teritorijų dalimis. Žolyno priežiūros pobūdis, jos intensyvumas ir santykis su rekreacinės infrastruktūros elementais tapatus tipiško ekstensyvaus žolyno plotų priežiūrai;
- **Im – intensyvios priežiūros medynai.** Šiam tvarkymo tipui priskiriami plotai užima nedidelę dalį Biržų miesto želdynų ploto, ir visais atvejais šliejasi greta intensyvios priežiūros žolynų. Kitaip sakant pastarosios teritorijos tai intensyvios priežiūros žolynai su tankiau apsodintas dekoratyvinių medžių grupėmis, tarp kurių esančios žoliniais augalais apaugusios erdvės priežiūrimos intensyvaus žolyno priežiūrai būdingu režimu.

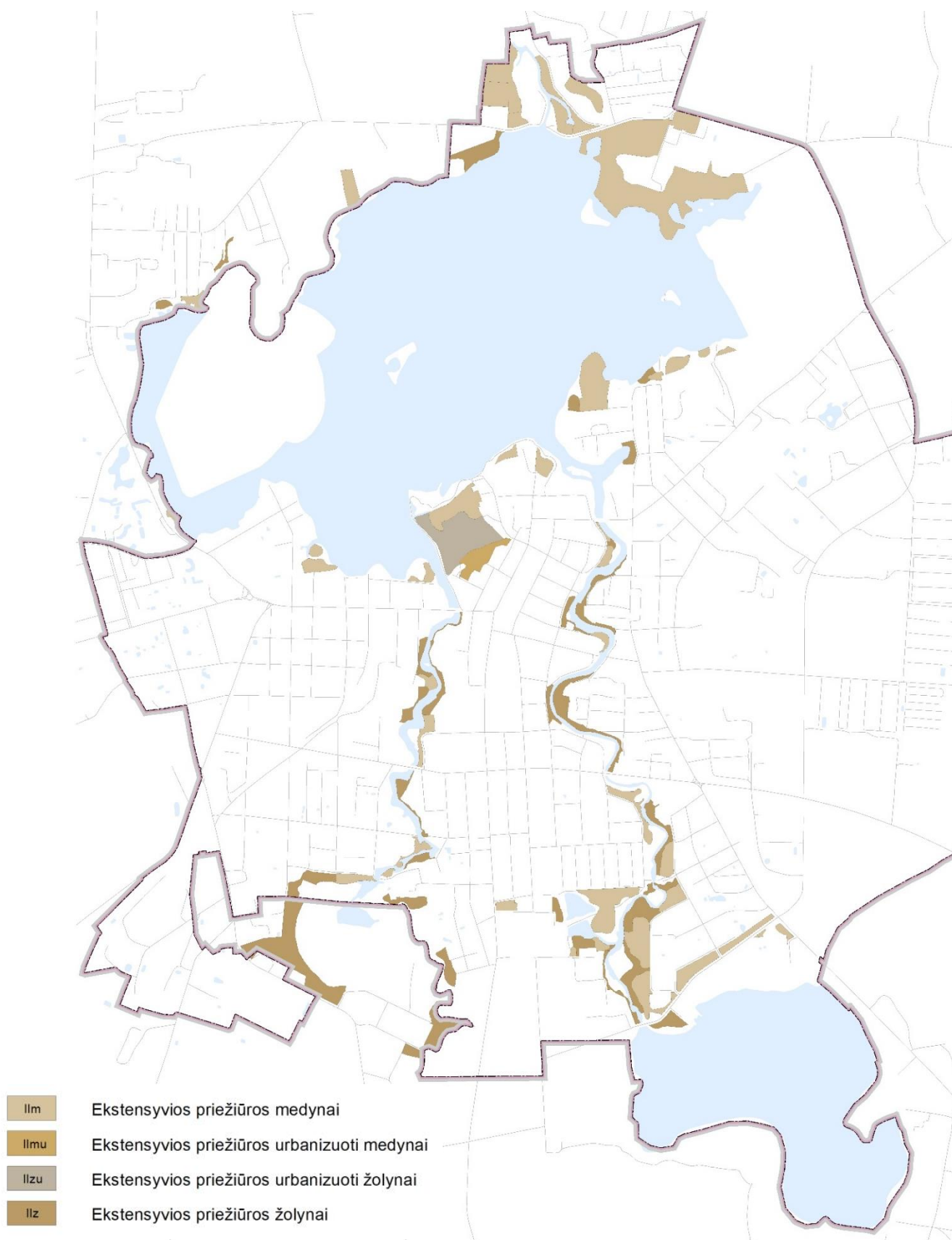

5.2 pav. Intensyvios priežiūros teritorijos

Ekstensyvios priežiūros teritorijų grupė:

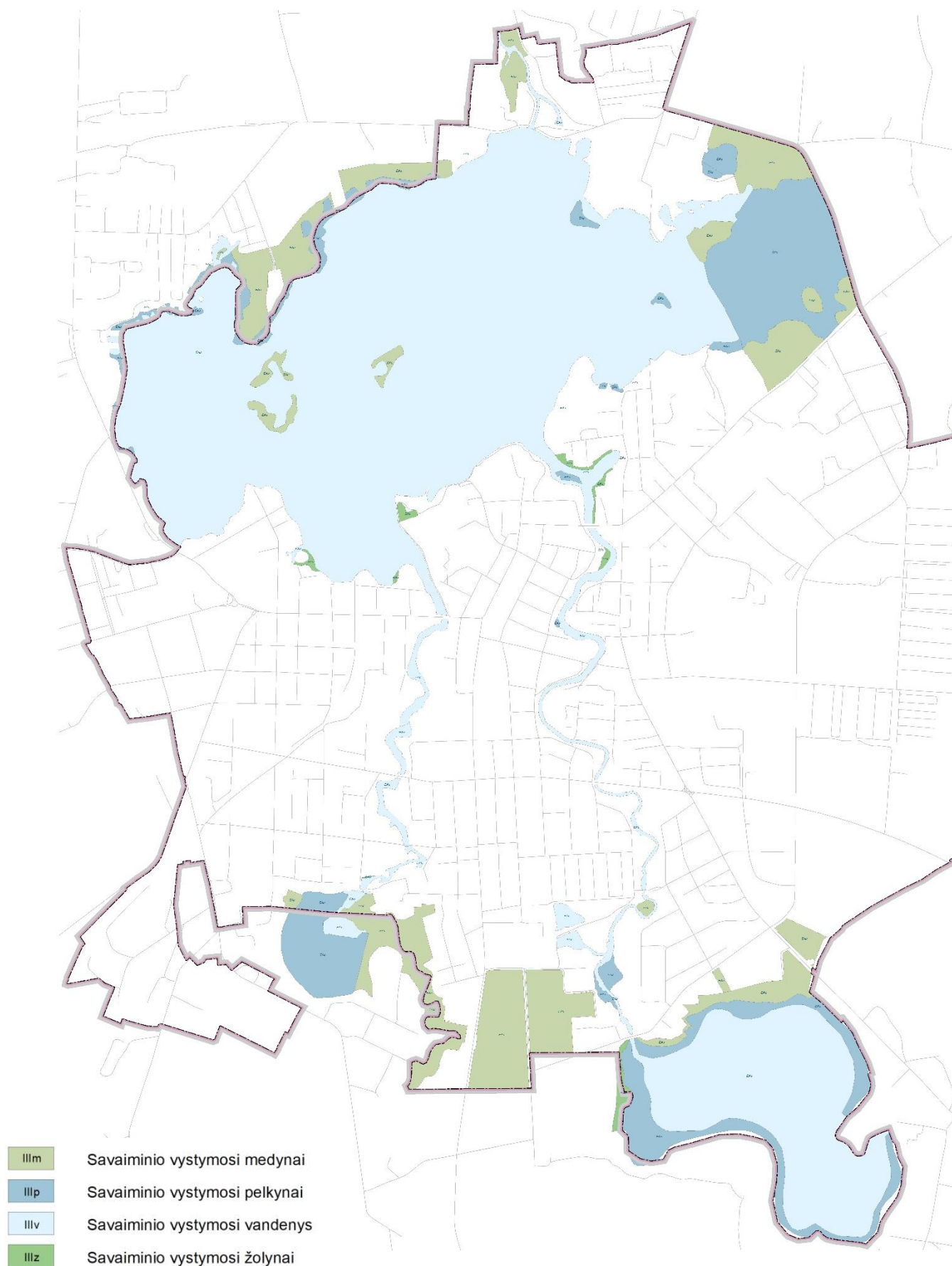
- **Ilz – ekstensyvios priežiūros žolynai.** Planuojamos teritorijos dalys, kurios yra šalia arba kiek atokiau nuo linijinės ir taškinės rekreacinės infrastruktūros objektų ir kaip taisyklė dažniausiai iš vienos pusės ribojasi su intensyvios priežiūros žolynais ir medynais, o iš priešingos - su savaiminio vystymosi žolynais, vandenimis arba miškais. Pastarojo tipo teritorijų naudojimo intensyvumas yra gerokai mažesnis, dėl to ir tvarkymo režimas yra paprastesnis. Žolyną formuoja savaiminės rūšys, kurių sudėtis priklausomai nuo vietos drėgnumo ir maistingumo, dažnu atveju, žolynas yra su vejoms būdingų varpinių žolių priemaiša. Žolynas šienaujamas vieną arba du kartus per metus po masinio žydėjimo (jeigu vyrauja žydinčių augalų rūšys) arba du kartus per metus (vyraujant varpinių žolių rūšims). Šio tipo teritorijos priklausomai nuo priežiūros režimo ypatumų turi palyginus didelį ekologinį potencialą ir bendroje Biržų miesto želdynų sistemoje, o ypač jos centrinėje dalyje - jų ekologinė svarba reikšmingai padidėja.
- **Ilzu – ekstensyvios priežiūros urbanizuoti žolynai.** Tai ekstensyvios priežiūros žolynai, kurių apylygę arba didesnę dalį ploto užima statiniai ir technogeninio pobūdžio dangos. Bendras šio priežiūros tipo plotas yra nedidelis ir visais atvejais siejamas su šiaurinėje miesto dalyje esančių kultūros paveldo objektų teritorijų dalimis. Žolyno priežiūros pobūdis, jos intensyvumas ir santykis su rekreacinės infrastruktūros elementais tapatus tipiško ekstensyvaus žolyno plotų priežiūrai.
- **Ilm – ekstensyvios priežiūros medynai.** Medžių grupės ar jų masyvai iš vienos pusės esantys greta gausiai lankomų ir intensyviai prižiūrimų želdynų, iš priešingos - besišliejantys prie savaiminio vystymosi vandenų, pelkių ar žolynų plotų. Joms taikomas ekstensyvus priežiūros režimas. Esant būtinybei (tuo atveju jeigu retesnis medynas), kartą per metus po medžių lajomis esantis žolynas šienaujamas. Pasibaigus vegetacijos periodui atliekama einamoji, o, esant poreikiui, ir sanitarinė medžių priežiūra (genėjimas). Šio tvarkymo tipo medynus daugiausia formuoja vietinės medžių rūšys. Esant pagrįstam poreikiui, galimas jų papildymas introdukuotų medžių rūšimis arba dekoratyvinėmis jų formomis. Šių teritorijų viduje rekreacinė ir inžinerinė infrastruktūra neformuojama, jos lokalizavimas tikslingas tik šių plotų pakraščiuose – paribyje su intensyvios priežiūros plotais.
- **Ilmu – ekstensyvios priežiūros urbanizuoti medynai.** Tai ekstensyvios priežiūros medynai, kurių apylygę arba didesnę dalį ploto užima statiniai ir technogeninio pobūdžio dangos. Bendras šio priežiūros tipo plotas yra nedidelis ir visais atvejais siejamas su šiaurinėje miesto dalyje esančių kultūros paveldo objektų teritorijų dalimis. Medyno priežiūros pobūdis, jos intensyvumas ir santykis su rekreacinės infrastruktūros elementais tapatus tipiško ekstensyvaus medyno plotų priežiūrai.

5.3 pav. Ekstensyvos priežiūros teritorijos

Savaiminio vystymosi teritorijų grupė:

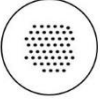
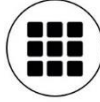

- **IIIz – savaiminio vystymosi žolynai** . Savaimine žoline augmenija apaugę plotai išskirti atokesnėse, sunkiau prieinamose planuojamos teritorijos vietose. Nedidelių šios grupės plotų, nutysusių išilgai paupio, yra greta intensyvios ir ekstensyvios priežiūros žolynų bei medynų. Juos sudaro natūraliai susiformavę ir palyginus tankiai suaugę varpinių žolių sąžalynai, kurie vystosi ir gali vystytis be papildomos priežiūros. Nors, arčiau bei dažniau lankomų vietų esančiuose plotuose, galimas jų valymas (senų stiebų pašalinimas siekiant pagerinti natūralaus žolyno estetinę būklę) viena kartą per metus prieš prasidedant vegetacijos periodui. Atokiau nuo lankomų vietų ir sunkiai prieinamose vietose esantys plotai paliekami savaiminiam vystymuisi ir praktiškai atlieka ekologinio kompensavimo ir biologinės įvairovės palaikymo funkciją.
- **IIIv – savaiminio vystymosi vandenys**. Šiam tvarkymo tipui priskiriami visos planuojamoje teritorijoje esančios atviro vandens akvatorijos (Širvėnos ežero, Apaščios ir Agluonos upių), kurios paliekamos savaiminiam vystymuisi, ekologinių ir iš dalies (priklausomai nuo akvatorijos dalies padėties) rekreacinių funkcijų realizavimui.
- **IIIp – savaiminio vystymosi pelkynai**. Tai savaimine žoline ir dalinai sumedėjusia krūmine augalija apaugę užmirkę paežerių ir paupių plotai, kurie turi didžiausią ekologinį potencialą ir mažiausias pritaikymo kitoms ūkinėms bei rekreacinėms veikloms galimybes. Didesnioji jų dalis lokalizuota Širvėnos ežero rytinėje ir šiaurinėje pakrantėje bei pietinėje miesto dalyje esančiose paežerėse. Šiuo metu teritorijos atlieka ekologinio stabilizavimo ir biologinės įvairovės palaikymo ir gausinimo funkciją, kuri iš principo ir ateityje turėtų išlikti kaip dominuojanti. Savaiminio vystymosi pelkynų intensyvesnis įsisavinimas tikslingas tik išimtinu atveju – nesant rekreacinių teritorijų plėtros teritorinio rezervo.
- **III m – savaiminio vystymosi medynai**. Tai pagrindine savaimine sumedėjusia augmenija apaugę užmirkę paežerių ir paupių plotai, kurie turi santykinai didelį ekologinio kompensavimo potencialą ir tuo pačiu gana dideles pritaikymo kitoms ūkinėms bei rekreacinėms veikloms galimybes. Didesnioji jų dalis lokalizuota miesto pakraštyje esančiuose miškų masyvuose, užpelkėjusiose paežerėse ir paupiuose, pakrantėje bei pietinėje miesto dalyje esančiose paežerėse. Šiuo metu šio tipo teritorijos atlieka ekologinio stabilizavimo ir biologinės įvairovės palaikymo bei gausinimo funkciją, kuri iš principo ir ateityje turėtų išlikti kaip dominuojanti. Savaiminio vystymosi medynų intensyvesnis įsisavinimas tikslingas tik išimtinu atveju – nesant rekreacinių teritorijų plėtros teritorinio rezervo ir tik pagrindus realią tokio pobūdžio pokyčių būtinybę. Šio tipo teritorijos vystosi savaime ir dėl tos priežasties papildomos tvarkymo priemonės nėra. būtinos, išskyrus sanitarinio, rekonstrukcinio, ir erdvių formavimo pobūdžio priemones.

5.4 pav. Savaiminio vystymosi teritorijos

Siūlomos teritorijų tvarkymo priemonės

Teritorijų sutvarkymui siūlomos šios tvarkymo priemonės: susisiekimo infrastruktūra (laidi arba nelaidi danga), augalai (dekoratyviai sumedėję, dekoratyviniai žoliniai ir ekologinės paskirties sumedėję/žoliniai), mažosios architektūros elementai (suoliukai, šiukšlių dėžės, dviračių stovai, stendai bei apšvietimo įrenginiai), sporto ir vaikų bei paauglių žaidimų aikštelės.

Priemonės pavadinimas	Ikona	Indeksas	Priemonės aprašymas
DANGOS		Dld	Laidi danga (skaldos, žvyro ar kt.)
		Dnl	Nelaidi danga (betono trinkelės, asfaltas ar kt.)
AUGMENIJA		DSa	Dekoratyviniai sumedėję augalai
		DŽa	Dekoratyviniai žoliniai augalai
		E Au	Ekologinės paskirties sumedėję ir žoliniai augalai
MAŽOSIOS ARCHITETŪROS ELEMENTAI		Fr	Suoliukas, šiukšlių dėžė, dviračių stovas ir kt.
		St	Stendas ar kt. informacinis ženklas
		Sv	Šviestuvas
SPORTO IR AKTYVIOS REKREACIJOS ĮRANGA		Vža	Vaikų ir paauglių žaidimo aikštelė
		Spa	Sporto įrenginių aikštelė

Siūlomų augalų asortimentas

DEKORATYVINIAI SUMEDĖJĘ AUGALAI / žymėjimas plane - 	
1. Kadagai (<i>Juniperus</i>)	2. Eglė dygioji arba sidabrinė eglė (<i>Picea pungens</i>)
	
3. Europinis maumedis (<i>Larix decidua</i>)	4. Įvairūs klevai: Klevas paprastasis 'Deborah' (<i>Acer platanoides</i> , 'Deborah'). Klevas raudonasis 'Red Sunset' (<i>Acer rubrum</i> , 'Red Sunset')
	

5.	Liepa sidabrinė (<i>Tilia tomentosa</i>)	6.	Pelkinis ąžuolas (<i>Quercus palustris</i>)
			
7.	Šermukšnis japoninis (<i>Sorbus commixta</i> 'Dodong')	8.	Himalajinis beržas (<i>Betula utilis</i> 'Doorenbos')
			
9.	Dekoratyvinės obelys (<i>Malus</i>)	10.	Dekoratyvinės vyšnios (<i>Prunus</i>)
			

11.	Žvaigždinė magnolija (<i>Magnolia stellata</i>)	12.	Lanksvos įvairios (<i>Spiraea</i>)
			
13.	Forzitijos (<i>Forsythia intermedia</i>)	14.	Hortenzijos šluotelinės (<i>Hydrangea paniculata</i>)
			
15.	Alyvos (<i>Syringa vulgaris</i>)	16.	Rododendrai (<i>Rhododendron</i>)
			

DEKORATYVINIAI ŽOLINIAI AUGALAI / žymėjimas plane - 	
1. Melsvės (<i>Hosta</i>)	2. Ežiulė (<i>Echinacea purpurea</i>)
	
3. Viendienės (<i>Hemerocallis</i>)	4. Kalninis astras (<i>Aster amellus</i>)
	
5. Rudbekija (<i>Rudbeckia</i>)	6. Astilbės (<i>Astilbe</i>)
	
7. Snapučiai (<i>Geranium</i>)	8. Melėtas (<i>Sesleria autumnalis</i>)
	

9.	Viksva (<i>Carex</i>)	10.	Kininis miskantas (<i>Miscanthus sinensis</i>)
			
11.	Smailiažiedis lendrūnas (<i>Calamagrostis x acutiflora</i>)	12.	Rykštėtoji sora (<i>Panicum virgatum</i>)
			

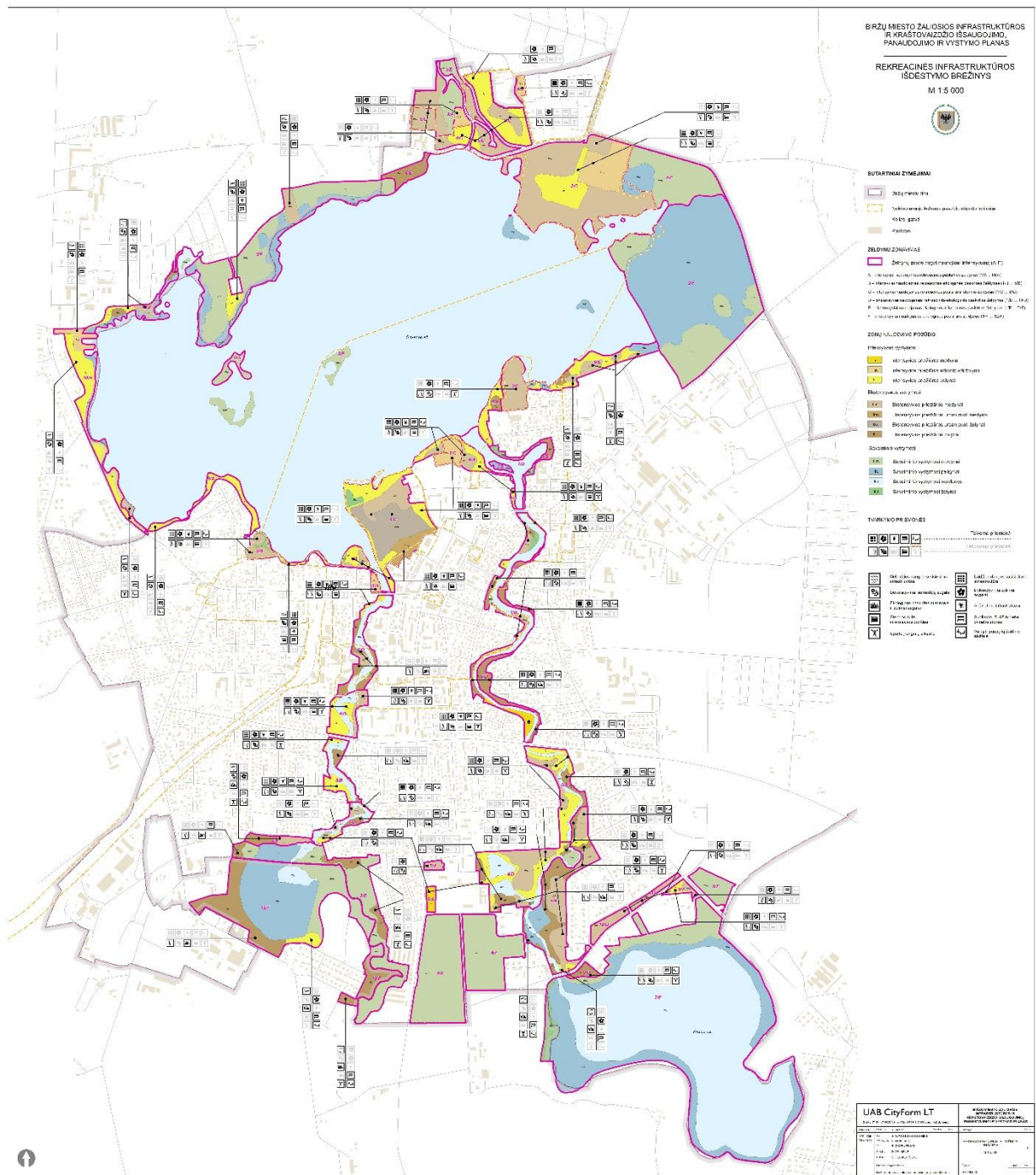
<p>EKOLOGINĖS PASKIRTIES SUMEDĖJĘ IR ŽOLINIAI AUGALAI / žymėjimas plane - </p>			
1.	Juodalksnis (<i>Alnus glutinosa</i>)	2.	Gluosnis, svyruoklinis (<i>Salix babylonica</i>)
			

3.	Karpotasis beržas (<i>Betula pendula</i>)	4.	Gudobelė vienpiestė - <i>Crataegus monogyna</i>	
		5.	Paprastasis šermukšnis (<i>Sorbus aucuparia</i>)	
	6.	Juoduojis šėivamedis (<i>Sambucus nigra</i>)		
7.	Paprastasis putinas (<i>Viburnum opulus</i>)		8.	Raudonoji sedula (<i>Cornus sanguinea</i>)
		9.	Ožekšnis europinis (<i>Euonymus europaeus L.</i>)	
	10.	Vilkdalgis geltonasis (<i>Iris pseudacorus</i>)		
				

11.	Šeriotoji viksva (<i>Carex appropinquota</i>) arba Pailgoji viksva (<i>Carex elongata</i>)	12.	Paprastoji raudoklė (<i>Lythrum salicaria</i>)
			
13.	Nendrė paprastoji (<i>Phragmites australis</i>)	14.	Meldas Paprastasis (<i>Schoenoplectus validus</i>)
			
15.	Nendrinis dryžutis (<i>Phalaris arundinacea</i>) Kiek žemesnis už nendrę. Auga drėgnose laikinai ar pastoviai užmirkusiose dirvose.	16.	Vandeninė monažolė (<i>Glyceria maxima</i>)
			

Pastaba: Dekoratyviniai sumedėję augalai ir dekoratyviniai žoliniai augalai parinkti, atsižvelgus į nagrinėjamą teritoriją ir jos ypatybes. Techninių projektų rengimo metu, augalai parenkami pagal gruntą, pasaulio kryptį ir apšviestumą. Ekologinės paskirties augalai parenkami pagal konkrečios vietovės poreikius.

Taikomų priemonių išdėstymą žr. Rekreacinės infrastruktūros išdėstymo brėžinyje.

Įgyvendinimo eiliškumas

Plano siūlomų priemonių įgyvendinimo prioritetai (nuo svarbiausio):

- Teritorijos, kurioms jau yra parengti arba rengiami techniniai projektai, galimybių studijos ir kt. planai;
- Teritorijos, nepriklausomai nuo sutvarkymo lygmens, intensyviai naudojamos miesto gyventojų ir svečių;
- Reprezentatyvios miesto teritorijos (piliavietė, Širvėnos ež. krantinė centrinėje dalyje);
- Kitų mieste esančių vandens telkinių krantinės (Širvėnos ež. pakrantė, Kilučių ež., Agluonos ir Apaščios upeliai).

Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymas

Vadovaujantis Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540, užstatytose miestų dalyse (išskyrus infrastruktūros, pramonės ir sandėlių teritorijose), kai prie paviršinio vandens telkinio yra įrengta arba numatoma įrengti bendro naudojimo krantinę ir/arba kitą viešą rekreacinę įrangą (statinius), – Apsaugos juostos plotis gali būti sumažinamas arba Apsaugos juosta gali būti nenustatoma, todėl šiame vystymo plane rekomenduojame paviršinio vandens telkinių Apsaugos juostas nustatytas savaiminio vystymo zonose (žr. brėžiniuose)

Šiuo planu siūlome paviršinio vandens telkinių pakrančių Apsaugos juostų nenustatyti savaiminio vystymo zonose (žr. brėžiniuose) rengiant kitus teritorijų planavimo ir/ar statybos projektus.

5. DETALIZUOJAMOS TERITORIJOS KONCEPCINIŲ SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMAS

Atlikus teritorijos analizę, matomos šios teritorijos problemos:

- Nepakankamai sutvarkyta teritorijos augmenija;
- Teritorijoje sodinami gyventojų nuožiūra parenkami vietovei nebūdingi augalai;
- Savaimė susiklostę takai, neišvystyti ryšiai ir jungtys su aplinkinėmis teritorijomis;
- Pasenę tilteliai ir rekreacinė infrastruktūra (suoleliai, šiukšlių dėžės ir kt.);
- Vaikų žaidimų aikštelių ir lauko sporto įrenginių trūkumas;
- Apšvietimo trūkumas, nesaugumas.

Siūlomi teritorijos sutvarkymo sprendiniai:

1. Teritorija papildoma dekoratyviniais augalais;
2. Upės pakrantė papildoma dekoratyviniais augalais;
3. Parengiamas augalų asortimentas, tinkantis teritorijai (juo naudotis galėtų ne tik Biržų rajono savivaldybės darbuotojai, bet ir veiklūs bei prie aplinkos tvarkymo prisidėti norintys gyventojai);
4. Suformuojama takų sistema, besijungianti su aplinkinėmis teritorijomis (laidžios ir nelaidžios dangos);
5. Siūloma nauja furnitūra, vaikų žaidimų bei sporto aikštelių vietos ir asortimentas;
6. Siūlomas apšvietimo įrenginių išdėstymas.

Sutvarkius teritoriją, ji taps patraukli bei įgaus naują vertę, atsiras jungtys su aplinkinėmis teritorijomis.

6.1. pav. Detalizuojamos teritorijos vieta

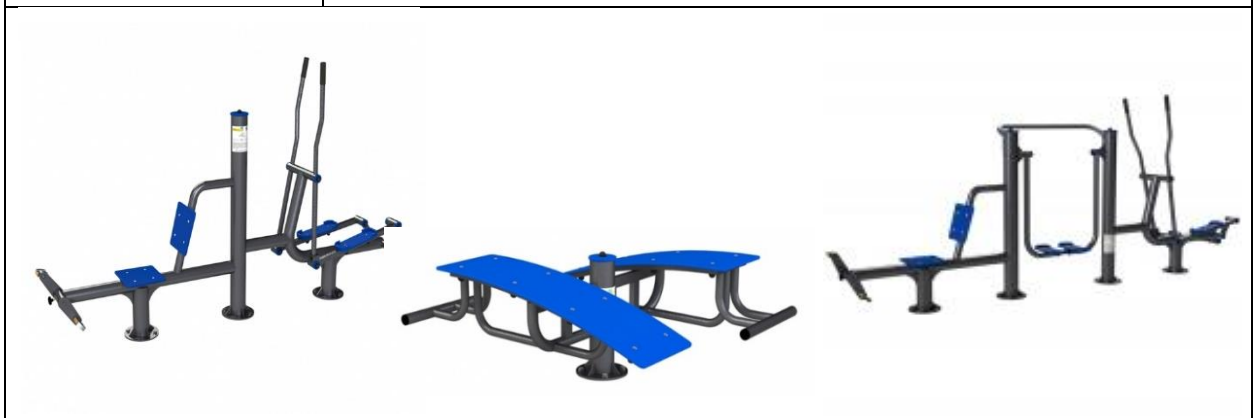

Detalizuojamai teritorijai siūloma:

<p>Vaikų žaidimo įrenginiai</p>	
--	---

<p>Sporto įrenginiai</p>	
---------------------------------	---

<p>Želdiniai</p>			
<p>1.</p>	<p>Paprastoji alyva (<i>Syringa vulgaris</i>)</p> <p>Atsparios užterštam miesto orui ir žiemos šalčiams. Gerai auga derlingame, drėgname, tačiau neužmirkusiame dirvožemyje, gerai apšviestoje vietoje. Nemėgsta rūgščios dirvos. Galima naudoti įvairias veisles</p>	<p>2.</p>	<p>Klevas ginalinis (<i>Acer Ginnala</i>)</p> <p>Nereiklus drėgmei. Atsparus šalčiui. Sodinamas parkuose, sodybose. Nedidelėse dekoratyvinių želdinių erdvėse gali būti sodinamas pavieniui ar grupėmis dėl gražios netaisyklingos, pusiau ažūrinės lajos.</p>
			
<p>3.</p>	<p>Darželinis jazminas (<i>Philadelphus coronarius</i>)</p> <p>Gerai ir greitai auga puriuose, derlinguose dirvožemiuose. Pakantus ūksmei, tačiau geriau auga ir dažniau brandina žiedus audamas gerai apšviestoje vietoje. Pakantus užterštam miestų orui ir pakelia iki -25°C šaltį. Galima naudoti įvairias veisles</p>	<p>4.</p>	<p>Forzitija žalioji (<i>Forsythia viridissima</i>) Forzitija tarpinė (<i>Forsythia x intermedia</i>) Forzitija lenktašakė (<i>Forsythia suspensa</i>)</p> <p>Forsitijos myli saulę. Pusiau pavėsyje žydi prasčiau, o pavėsyje ir visai nežydi. Žemei nereiklios, bet derlingoje žydi gausiau. Nekenčia užpelkėjusių, sunkių ir šaltų, taip pat rūgščių dirvų Galima naudoti įvairias veisles</p>
			

<p>5.</p>	<p>Paprastoji raudoklė (<i>Lythrum salicaria</i>)</p> <p>Auga pelkėse ir pelkėtose pievose, nukastuose durpynuose, upių, ežerų, tvenkinių pakrantėse, griovių pakraščiais. Norint pagyvinti upės pakrantę, sodinti šalia tiltelių, matomose vietose.</p>	<p>6.</p>	<p>Geltonasis vilkdalgis (<i>Iris pseudacorus</i>)</p> <p>Augalui patinka drėgnas arba visiškai šlapias gruntas. Norint pagyvinti upės pakrantę, sodinti šalia tiltelių, matomose vietose.</p>
			
<p>7.</p>	<p>Dekoratyvinės obelys (<i>Malus</i>)</p> <p>Auginimo sąlygas obelaitės mėgsta panašias kaip ir mūsų įprastinės sodo obelys – saulėtą vietą, derlingesnę (priemolį) ir vidutinio drėgnumo dirvą. Gali augti ir prastesnėmis sąlygomis. Galima naudoti įvairias veisles</p>	<p>8.</p>	<p>Ožekšnis sparnuotasis (<i>Euonymus alatus</i>)</p> <p>Gali augti ir saulėtoje vietoje, ir pusiau šešėlyje. Pakantus užterštam miesto orui. Toleruoja daugelį dirvožemių nuo silpnai rūgščių iki šarminių. Geriausia auga maistingame, drėgname, bet neužmirksančiame dirvožemyje.</p>
			

<p>9. Sedula baltoji (<i>Cornus alba</i>) Raudonoji sedula (<i>Cornus sanguinea</i>)</p> <p>Sedulosi yra nuo 2 iki 2,5 m užaugantys krūmai. Šie krūmai nėra reiklūs dirvožemiui, tačiau geriausiai auga drėgnokuose, vidutinio derlingumo puriuose priemėliuose ir priemoliuose. Gali augti pavėsyje, tačiau saulėtoje vietoje gausiau žydi. Vertinamos dėl spalvotų lapų rudenį ir spalvingų šakelių žiemą. Puikiai tinka spalvotoms gyvatvorėms as spalviniams deriniams sudaryt Galima naudoti įvairias veisles</p>	<p>10. Lanksvos (<i>Spiraea</i>)</p> <p>Nereiklūs, greitai augantys, šviesamėgiai krūmai, kurie užauga iki 1-2 metrų aukščio. Jau-ni krūmai jau pradeda žydėti ir kasmet žydi gausiai. Lanksvų žiedai būna įvairių spalvų: baltos, rožinės, tamsiai rožinės. Yra lengvai formuojamos. Kadangi jos žydi įvairiu metu, tai galima sudaryti nuolat žydinčias efektyvias grupes. Galima naudoti įvairias veisles</p>
	

<p>Suoliukai, šiukšlių dėžės, dviračių stovai, stendai</p>	
 	

PRIEDAS

- Nr. 1 – Žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo ir vystymo plano rengimo paslaugų techninė specifikacija
- Nr. 2 – Skelbimas apie pradedamą rengti Žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo ir vystymo planą, įgyvendinant INTERREG V-A Latvijos ir Lietuvos programos projektą Nr. LLI-291
- Nr. 3 - Skelbimas apie parengtą Žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo ir vystymo INTERREG V-A Latvijos ir Lietuvos programos projektui Nr. LLI-291 planą
- Nr. 4 – Žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo ir vystymo plano viešo svarstymo (2019-05-31) dalyvių sąrašas
- Nr. 5 – Žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo ir vystymo plano viešo svarstymo (2019-05-31) protokolas

Priedas Nr. 1

Kopija

**ŽALIOSIOS INFRASTRUKTŪROS IR KRAŠTOVAIZDŽIO IŠSAUGOJIMO,
PANAUDOJIMO IR VYSTYMO PLANO RENGIMO PASLAUGŲ
TECHNINĖ SPECIFIKACIJA**

**I SKYRIUS
PRADINIAI DUOMENYS**

1. Perkančioji organizacija: Biržų rajono savivaldybės administracija, Vytauto g. 38, LT-41143 Biržai.
2. Planavimo organizatorius – Biržų rajono savivaldybės administracijos direktorius, Vytauto g. 38, LT-41143 Biržai.
3. Paslaugos uždaviniai – parengti Žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo ir vystymo planą (toliau – Planas).
4. Paslaugos teikimo terminas – paslaugos teikimo sutartis bus sudaroma 8 mėnesių laikotarpiui.
5. Plano rengėjas – Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka parinktas teritorijų planavimo dokumento rengėjas.
6. Planuojama teritorija – Širvėnos ežero pakrantės bei Apaščios ir Agluonos upių pakrančių atkarpos, esančios Biržų mieste. Planuojamą teritoriją sudaro žemės juosta upių bei ežero pakrantėse, kuri pagal Biržų miesto bendrąjį planą, priskirta želdynų, miškų bei konservacinės teritorijos zonoms.

**II SKYRIUS
PLANO RENGIMO PAGRINDAS**

7. Rengiant Planą vadovautis:
  - 7.1. Lietuvos Respublikos žemės įstatymu.
  - 7.2. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu.
  - 7.3. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu.
  - 7.4. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu.
  - 7.5. Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu.
  - 7.6. Lietuvos Respublikos vandens įstatymu.
  - 7.7. Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“.
  - 7.8. Gamtinio karkaso nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. D1-96 „Dėl Gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“.
  - 7.9. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
  - 7.10. Biržų regioninio parko apsaugos reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. D1-686 „Dėl Biržų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“.
  - 7.11. Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“.

Kopija tikra

Biržų rajono savivaldybės administracija
Viešųjų pirkimų skyriaus vyriausioji specialistė
Irena Kleivienė
2018-11-12

7.12. Biržų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo planu, patvirtintu Biržų rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T-156 „Dėl Biržų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“;

7.13. Biržų miesto bendrojo planu, patvirtintu Biržų rajono savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. T-127 „Dėl Biržų miesto bendrojo plano patvirtinimo“;

7.14. Biržų miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtos specialiuoju planu, patvirtintu Biržų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 27 d. sprendimu Nr. T-189 „Dėl Biržų miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtos specialiojo plano patvirtinimo“.

III SKYRIUS REIKALAVIMAI PLANUI RENGTI

8. Plano rengimo uždaviniai:

8.1. detalizuojant Biržų rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, Biržų miesto bendrajame plane bei Biržų regioninio parko tvarkymo plane nustatytus planuojamos teritorijos naudojimo privalomuosius reikalavimus, pateikti detalius siūlymus dėl šios teritorijos naudojimo bei vystymo perspektyvų žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo ir vystymo aspektais;

8.2. pasiūlyti Apaščios ir Agluonos upių pakrančių, esančių Biržų miesto teritorijoje, bei Širvėnos ežero pakrančių žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo vystymo koncepciją, numatant šių teritorijų efektyvesnę išnaudojimą socialinėms, ekonominėms ir aplinkosauginėms reikmėms;

8.3. rekomenduoti bei Plano grafinėje dalyje pažymėti teritorijas, kuriose galėtų atsirasti poilsiui ir rekreacijai reikalinga infrastruktūra bei teritorijas, kuriose kraštovaizdis turėtų likti natūralus arba siūloma atkurti natūralų kraštovaizdį;

8.4. pasiūlyti priemones, kurios padėtų užtikrinti ekologinę, ekonominę ir socialinę naudą pasinaudojant gamtoje esančiomis priemonėmis;

8.5. pasiūlyti teritorijas želdynų plėtrai, priemones jiems atkurti, esamų apsaugai ir naudojimui;

8.6. rekomenduoti priemones kraštovaizdžio savitumui išsaugoti;

8.7. numatyti funkcinius bei kompozicinius ryšius su gretimomis teritorijomis;

8.8. numatyti poilsio, sporto aikštelių bei kitos rekreacinės infrastruktūros išdėstymo vietas; pėsčiųjų, dviračių takų sistemą, susisiekimo komunikacijas, kurios darniai įsilietu vandens telkinių pakrančių kraštovaizdį;

8.9. pasiūlyti gamtos, saugomų teritorijų ir nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijų panaudojimo pagrindinius principus;

8.10. pasiūlyti teritorijų tvarkymo eiliškumą prioritetine tvarka bei detalizuoti projekte siūlomų poilsio ir atokvėpio aikštelių įrengimą;

8.11. pasiūlyti mažosios architektūros elementų formas ir spalvinę gamą;

8.12. vadovaujantis Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540, pasiūlyti paviršinio vandens telkinių apsaugos juostos plotį ir/arba pasiūlyti pakrančių atkarpas, kuriose galėtų būti įrengta bendro naudojimo krantinė ir/arba kita viešoji rekreacinė įranga (statiniai) ir paviršinio vandens telkinių apsaugos juostas nustatyti netikslinga.

9. Rengiant Planą:

Kopija tikra

Biržų rajono savivaldybės administracija
Viešųjų patikimų aktyvūs tyrinėjimo specialistė

Irena Kleivienė
2018. 11. 14

9.1. rekomenduojama atsižvelgti į Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių teritorijų planavimą, nuostatas;

9.2. turi būti atsižvelgta į parengtas galimybių studijas, patvirtintus ir galiojančius teritorijų planavimo dokumentus ir kitą medžiagą, kurioje pateikiama aktuali šio Plano rengimui informacija;

9.3. bus atliekamos jo viešinimo procedūros, todėl Plano rengėjas viešo susirinkimo metu privalės pristatyti parengto Plano sprendinius, parengti visuomenės atstovams atsakymus į pateiktus klausimus (jei tokių bus) raštu.

III SKYRIUS PLANO SUDĖTIS IR TURINYS

10. Parengtą Planą turi sudaryti aiškinamasis raštas (tekstinė dalis) ir brėžinys (-iai) (grafinė dalis). Planas rengiamas 3 egzemplioriais. Plano sprendiniai įrašomi į kompiuterinę laikmeną.

11. Aiškinamajame rašte Turi būti pateikta informacija apie planuojamos teritorijos esamą būklę, nustatytos susiformavusios teigiamos ir neigiamos teritorijos vystymo tendencijos, probleminių situacijų analizė, pagrindžiami siūlomi teritorijų vystymo ir plėtros poreikiai.

12. Plano brėžiniai turi būti parengti masteliu M1:10 000, o atskirų teritorijų, kurios bus detalizuojamos M1:500 arba M1:1000.

13. Plano pagrindinio brėžinio (-ių) rengimo pagrindą Plano rengėjas gali pasirinkti savo nuožiūra atsižvelgdamas į konkrečią situaciją ir siekdamas raiškiausio vaizdavimo būdo.

14. Pageidautina, kad pagrindinio brėžinių grafiniai ir spalviniai žymėjimai atitiktų Teritorijų planavimo dokumentų erdvinių duomenų specifikacijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-1009 „Dėl Teritorijų planavimo dokumentų erdvinių duomenų specifikacijos patvirtinimo“ nurodytus žymėjimus. Sprendiniai ir kita informacija žymima brėžiniuose jų reikšmes nurodant sutartinių ženklų aprašomosiose lentelėse.

Priedas Nr. 2

2019-05-27

Biržų rajono savivaldybė

PRADEDAMAS RENGTI ŽALIOSIOS INFRASTRUKTŪROS IR KRAŠTOVAIZDŽIO IŠSAUGOJIMO, PANAUDOJIMO IR VYSTYMO PLANAS

INFORMUOJAME, KAD PRADEDAMAS RENGTI ŽALIOSIOS INFRASTRUKTŪROS IR KRAŠTOVAIZDŽIO IŠSAUGOJIMO, PANAUDOJIMO IR VYSTYMO PLANAS, ĮGYVENDINANT INTERREG V-A LATVIJOS IR LIETUVOS PROGRAMOS PROJEKTĄ NR. LLI-291

Perkančioji organizacija: Biržų rajono savivaldybės administracija, Vytauto g. 38, LT- 41143 Biržai, tel.: (8-450) 43142, el. paštas: savivaldybe@birzai.lt, interneto svetainė: www.birzai.lt.

Plano rengėjas: UAB CityForm LT, S. Žukausko g. 4-108, LT-08224 Vilnius, Projekto vadovė – Gitana Mineikienė, tel. 8 616 54100, el. p. g.mineikiene@cityform.lt.

Planuojama teritorija: Širvėnos ežero pakrantės bei Apaščios ir Agluonos upių pakrančių atkarpos, esančios Biržų mieste. Planuojamą teritoriją sudaro žemės juosta upių ir ežero pakrantėse, kuri pagal Biržų miesto bendrąjį planą priskirta želdynų, miškų bei konservacinės teritorijos zonoms.

Plano rengimo terminai: 2019 metai.

Plano uždaviniai: 1) detalizuojant Biržų rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, Biržų miesto bendrajame plane bei Biržų regioninio parko tvarkymo plane nustatytus planuojamos teritorijos naudojimo privalomuosius reikalavimus, pateikti detalius siūlymus dėl šios teritorijos naudojimo bei vystymo perspektyvų žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo ir vystymo aspektais;

2) pasiūlyti Apaščios ir Agluonos upių pakrančių, esančių Biržų miesto teritorijoje bei Širvėnos ežero pakrančių žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo vystymo koncepciją, numatant šių teritorijų efektyvesnę išnaudojimą socialinėms, ekonominėms ir aplinkosauginėms reikmėms;

3) rekomenduoti bei Plano grafinėje dalyje pažymėti teritorijas, kuriose galėtų atsirasti poilsiui ir rekreacijai reikalinga infrastruktūra bei teritorijas, kuriose kraštovaizdis turėtų likti natūralus arba siūloma atkurti natūralų kraštovaizdį;

4) pasiūlyti priemones, kurios padėtų užtikrinti ekologinę, ekonominę ir socialinę naudą, pasinaudojant gamtoje esančiomis priemonėmis;

5) pasiūlyti teritorijas želdynų plėtrai, priemones jiems atkurti, esamų apsaugai ir naudojimui;

6) rekomenduoti priemones kraštovaizdžio savitumui išsaugoti;

7) numatyti funkcinius bei kompozicinius ryšius su gretimomis teritorijomis;

8) numatyti poilsio, sporto aikštelių bei kitos rekreacinės infrastruktūros išdėstymo vietas, pėsčiųjų, dviračių takų sistemą, susisiekimo komunikacijas, kurios darniai įsiliėtų į vandens telkinių pakrančių kraštovaizdį;

9) pasiūlyti gamtos, saugomų teritorijų ir nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijų panaudojimo pagrindinius principus;

10) pasiūlyti teritorijų tvarkymo eiliškumą prioritetine tvarka bei detalizuoti projekte siūlomų poilsio ir atokvėpio aikštelių įrengimą;

11) pasiūlyti mažosios architektūros elementų formas ir spalvinę gamą.

Išsamesnė informacija teikiama Biržų rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriuje, Vytauto g.59, LT-41143, Biržai, tel. (8 450) 42 102, el. p. loreta.munikiene@birzai.lt, www.birzai.lt.

2019-05-27

Biržų rajono savivaldybė

Pasiūlymų teikimo tvarka: pasiūlymai dėl Vystymo plano rengimo teikiami Architektūros ir urbanistikos skyriui ir/arba plano rengėjui raštu iki viešo Vystymo plano svarstymo pabaigos, viešo svarstymo metu pasiūlymai gali būti teikiami ir žodžiu (*apie plano svarstymo datą ir laiką bus informuota papildomai*).

Biržų rajono savivaldybės informacija

2019-02-28

Priedas Nr. 3

2019-05-27

Biržų rajono savivaldybė

INFORMUOJAME, KAD PARENGTAS ŽALIOSIOS INFRASTRUKTŪROS IR KRAŠTOVAIZDŽIO IŠSAUGOJIMO, PANAUDOJIMO IR VYSTYMO INTERREG V-A LATVIJOS IR LIETUVOS PROGRAMOS PROJEKTUI NR. LLI-291 PLANAS

Interreg
Latvija-Lietuva

EUROPOS SĄJUNGA

Europos regioninės plėtros fondas

Perkančioji organizacija: Biržų rajono savivaldybės administracija, Vytauto g. 38, LT- 41143 Biržai, tel. (8 450) 43 142, el. p. savivaldybe@birzai.lt, interneto svetainė www.birzai.lt.

Plano rengėjas: UAB CityForm LT, S. Žukausko g. 4-108, LT-08224 Vilnius, Projekto vadovė – Gitana Minceikienė, tel. 8 616 54100, el. p. g.mineikiene@cityform.lt.

Planuojama teritorija: Širvėnos ežero pakrantės bei Apaščios ir Agluonos upių pakrančių atkarpos, esančios Biržų mieste. Planuojamą teritoriją sudaro Žemės juosta upių ir ežero pakrantėse, kuri pagal Biržų miesto bendrąjį planą priskirta želdynų, miškų bei konservacinės teritorijos zonoms.

Plano rengimo terminai: 2019 metai.

Plano uždaviniai:

- 1) detalizuojant Biržų rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, Biržų miesto bendrajame plane bei Biržų regioninio parko tvarkymo plane nustatytus planuojamos teritorijos naudojimo privalomuosius reikalavimus, pateikti detalius siūlymus dėl šios teritorijos naudojimo bei vystymo perspektyvų žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo ir vystymo aspektais;
- 2) pasiūlyti Apaščios ir Agluonos upių pakrančių, esančių Biržų miesto teritorijoje bei Širvėnos ežero pakrančių žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo vystymo koncepciją, numatant šių teritorijų efektyvesnę išnaudojimą socialinėms, ekonominėms ir aplinkosauginėms reikmėms;
- 3) rekomenduoti bei Plano grafinėje dalyje pažymėti teritorijas, kuriose galėtų atsirasti poilsiui ir rekreacijai reikalinga infrastruktūra bei teritorijas, kuriose kraštovaizdis turėtų likti natūralus arba siūloma atkurti natūralų kraštovaizdį;
- 4) pasiūlyti priemones, kurios padėtų užtikrinti ekologinę, ekonominę ir socialinę naudą, pasinaudojant gamtoje esančiomis priemonėmis;
- 5) pasiūlyti teritorijas želdynų plėtrai, priemones jiems atkurti, esamų apsaugai ir naudojimui;
- 6) rekomenduoti priemones kraštovaizdžio savitumui išsaugoti;
- 7) numatyti funkcinius bei kompozicinius ryšius su gretimomis teritorijomis;
- 8) numatyti poilsio, sporto aikštelių bei kitos rekreacinės infrastruktūros išdėstymo vietas, pėsčiųjų, dviračių takų sistemą, susisiekimo komunikacijas, kurios darniai įsiliėtų į vandens telkinių pakrančių kraštovaizdį;
- 9) pasiūlyti gamtos, saugomų teritorijų ir nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijų panaudojimo pagrindinius principus;
- 10) pasiūlyti teritorijų tvarkymo eiliškumą prioritetine tvarka bei detalizuoti projekte siūlomų poilsio ir atokvėpio aikštelių įrengimą;
- 11) pasiūlyti mažosios architektūros elementų formas ir spalvinę gamą.

Išsamesnė informacija teikiama Biržų rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriuje, Vytauto g. 59, LT-41143, Biržai, tel. (8 450) 42 102, el. p. loreta.munikiene@birzai.lt, www.birzai.lt.

Susipažinti su parengtu planu galima Biržų rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriuje (Vytauto g. 59, III aukštas) darbo valandomis iki š. m. gegužės 31 d. bei savivaldybės interneto svetainėje /

Viešas susirinkimas įvyks š. m. gegužės 31 d. 16.00 val. Biržų rajono savivaldybės administracijos skyriaus salėje (Vytauto g. 38, II aukštas).

https://www.birzai.lt/popup2.php?m_news_id=9114&tmpl_name=m_news_print_form

1/2

2019-05-27

Biržų rajono savivaldybė

Pasiūlymų teikimo tvarka: pasiūlymai dėl Vystymo plano rengimo teikiami Architektūros ir urbanistikos skyriui ir/arba plano rengėjui raštu iki viešo Vystymo plano svarstymo pabaigos, viešo svarstymo metu pasiūlymai gali būti teikiami ir žodžiu.

ŽALIOSIOS INFRASTRUKTŪROS IR KRAŠTOVAIZDŽIO IŠSAUGOJIMO, PANAUDOJIMO IR VYSTYMO PLANAS

KRAŠTOVAIZDŽIO PANAUDOJIMO BRĖŽINYS

REKREACINĖS INFRASTRUKTŪROS IŠDĖSTYMO BRĖŽINYS

DETALIZACIJOS BRĖŽINYS

Biržų rajono savivaldybės informacija

2019-05-20

Priedas Nr. 5

**ŽALIOSIOS INFRASTRUKTŪROS IR KRAŠTOVAIZDŽIO IŠSAUGOJIMO,
PANAUDOJIMO IR VYSTYMO PLANAS**

PROTOKOLAS

2019 05 31, Biržai

Viešas susirinkimas įvyko: Biržų rajono savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus salėje (Vytauto g. 38, II aukštas, Biržų m., Biržų r. sav.), 2019 m. gegužės 31 d. 16.00 val.

Viešo susirinkimo pirmininkas *Vaidas Viederis*

Viešo susirinkimo sekretorė: Gitana Mineikienė, UAB CityForm LT.

Dalyvių sąrašas pridedamas: 1 lapas.

Svarstyta: Žaliosios infrastruktūros ir kraštovaizdžio išsaugojimo, panaudojimo ir vystymo planas..

Per valandą nuo viešo svarstymo pradžios visuomenė neatvyko. Laikoma, kad viešo svarstymo procedūra atlikta.

Pirmininkas

Vaidas Viederis

Sekretorė

Gitana

Gitana Mineikienė

BRĖŽINIAI

Nr. 1 – Kraštovaizdžio panaudojimo brėžinys, M 1:10 000

Nr.2 – Rekreacinės infrastruktūros išdėstymo brėžinys, M 1: 5 000

Nr. 3 – Detalizacijos brėžinys, M 1:500

BIRŽŲ MIESTO ŽALIOSIOS INFRASTRUKTŪROS IR KRAŠTOVAIZDŽIO IŠSAUGOJIMO, PANAUDOJIMO IR VYSTYMO PLANAS

KRAŠTOVAIZDŽIO PANAUDOJIMO BRĖŽINYS

M 1:10 000

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

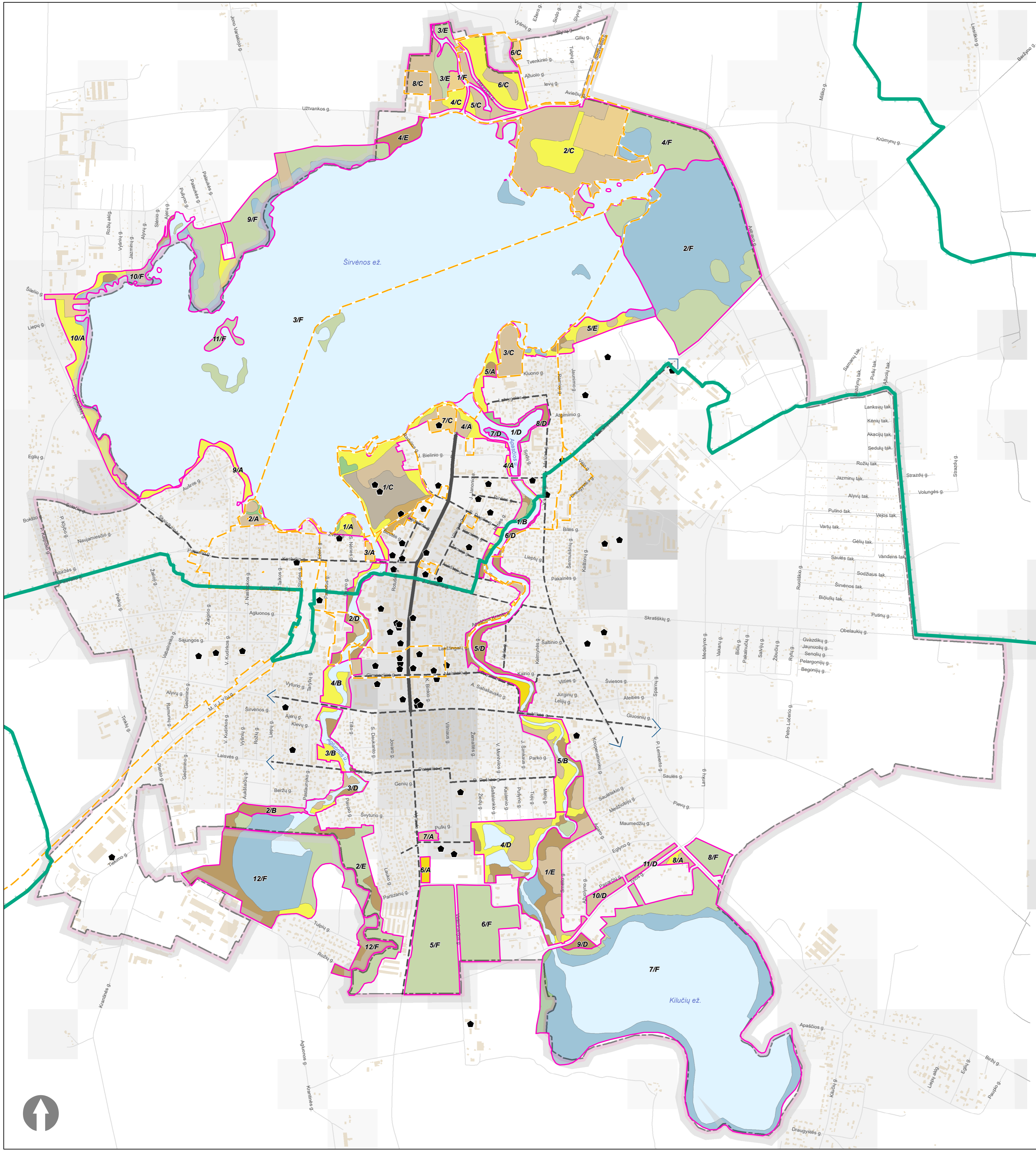
- Biržų miesto riba
- Nekilnojamojo kultūros paveldo objekto teritorija
- Biržų regioninis parkas
- Kelias, gatvė
- Svarbūs kultūrinės ir socialinės paslaugas teikiantys objektai
- Susisiekimo jungtis
- Gyventojų tankumo tinkelis (nuo 400 gyv. iki 10 gyv.)

ŽELDYNŲ ZONAVIMAS

- Želdynų zonos pagal naudojimo intensyvumą (A-F):
- A – intensyviai naudojamas rekreacinės paskirties želdynas (1/A ... 10/A)
- B – intensyviai naudojamas rekreacinės-ekologinės paskirties želdynas (1/B ... 5/B)
- C – intensyviai naudojamas rekreacinės paskirties istorinis želdynas (1/C ... 8/C)
- D – ekstensyviai naudojamas rekreacinės-ekologinės paskirties želdynas (1/D ... 11/D)
- E – ekstensyviai naudojamas ekologinės rekreacinės paskirties želdynas (1/E ... 5/E)
- F – ekstensyviai naudojamas ekologinės paskirties želdynas (1/F ... 12/F)

ZONŲ NAUDOJIMO POBŪDIS

- Intensyvaus vystymosi
- Intensyvios priežiūros medynai
  - Intensyvios priežiūros urbanizuoti žolynai
  - Intensyvios priežiūros žolynai
- Ekstensyvaus vystymosi
- Ekstensyvios priežiūros medynai
  - Ekstensyvios priežiūros urbanizuoti medynai
  - Ekstensyvios priežiūros urbanizuoti žolynai
  - Ekstensyvios priežiūros žolynai
- Savaiminio vystymosi
- Savaiminio vystymosi medynai
  - Savaiminio vystymosi pelkynai
  - Savaiminio vystymosi vandenys
  - Savaiminio vystymosi žolynai

UAB CityForm LT				BIRŽŲ MIESTO ŽALIOSIOS INFRASTRUKTŪROS IR KRAŠTOVAIZDŽIO IŠSAUGOJIMO, PANAUDOJIMO IR VYSTYMO PLANAS	
Žygio g. 97-101, LT-08236 Vilnius / Tel.: +370 616 54100, el.p.: info@cityform.lt				Brėžinys	
Atestato Nr. ATP 1735 TPV 0105	Pareigos PV koordin. PDV. ARCH. ARCH.	V. Pavardė G. RATAKUTĖ SKAČKAUSKIENĖ G. MINEIKIENĖ R. SKORUPSKAS D. ŽELVIENĖ S. PLATKEVIČIENĖ	Parašas	Data	Laida
Planavimo organizatorius Biržų rajono savivaldybės administracijos direktorius			Žymuo SF-18U-23	Lapas 1	Lapų 1

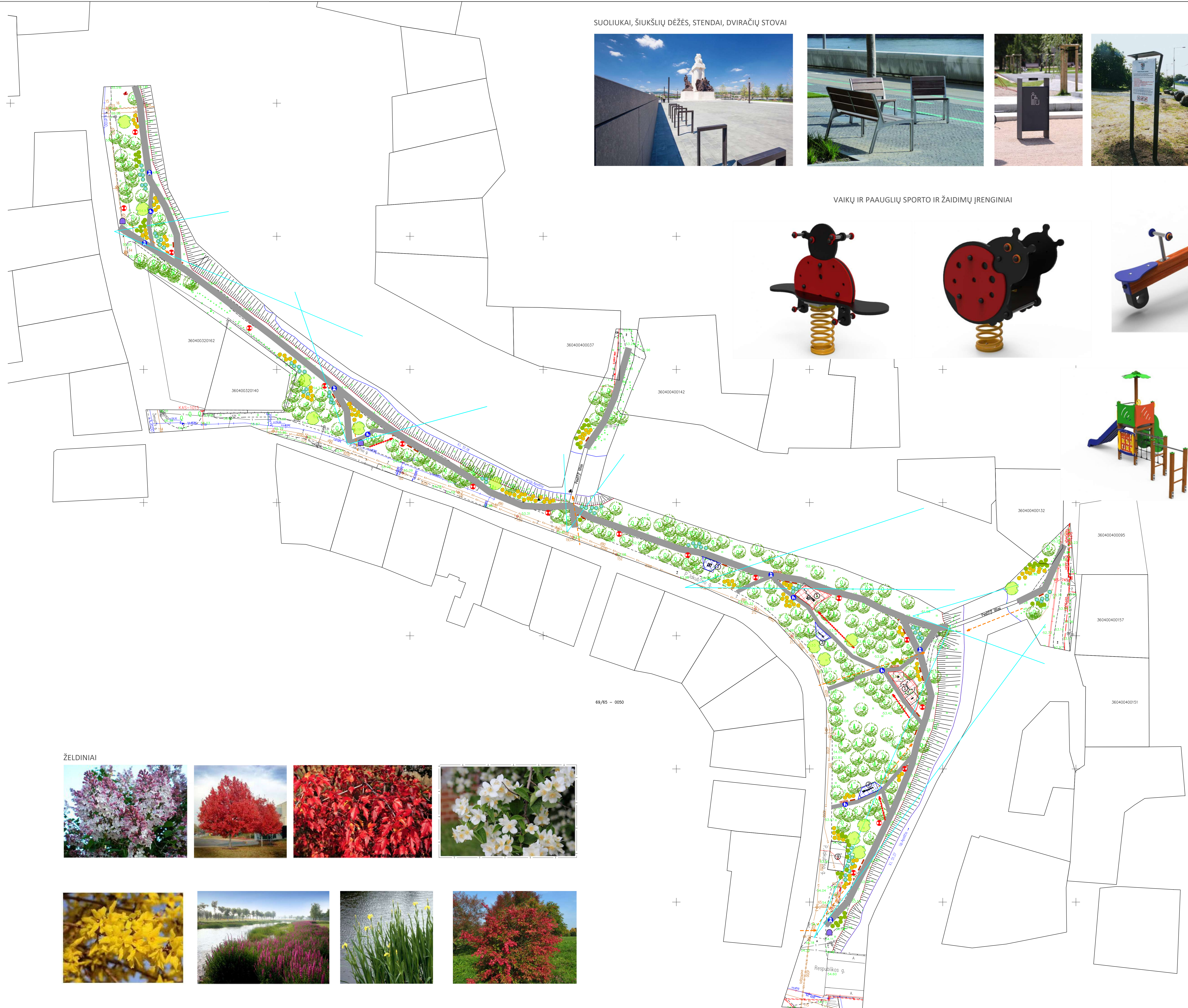

SUOLIUKAI, ŠIUKŠLIŲ DĖŽĖS, STENDAI, DVIRAČIŲ STOVAI

VAIKŲ IR PAAUGLIŲ SPORTO IR ŽAIDIMŲ ĮRENGINIAI

ŽELDINIAI

- SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI**
- VIZUALINIAI RYŠIAI
  - ESAMI PAGRINDINIAI FUNKCINIAI RYŠIAI (suformuoti gyventojų)
  - NAUJAI FORMUOJAMI FUNKCINIAI RYŠIAI
  - ESAMI ŽELDINIAI
  - PROJEKTUOJAMI ŽELDINIAI
  - PEŠČIŲ-DVIRAČIŲ TAKAS (Trinkėlės)
  - PEŠČIŲ TAKAS (plūta parko tipo dangas)
  - PARKINIS ŠVIESTUVAS (reikiamose vietose su saugumo kamera)
  - SUOLIUKAI
  - ŠIUKŠLIADEŽĖ
  - DVIRAČIŲ STOVAI
  - VAIKŲ ŽAIDIMŲ AIKŠTELĖ (guminė dangas)
  - LAUKO TRENERIOKLIAI (guminė dangas)
  - PARKAVIMAS
  - INFORMACINIS STENDAS

UAB CityForm LT				BIRŽŲ MESTO ŽALIOSIOS INFRASTRUKTŪROS IR KRAŠTOVAIZDŽIO IŠSAUGOJIMO, PANAUDOJIMO IR VYSTYMO PLANAS	
Žygių g. 97-101, LT-48236 Vilnius / Tel: +370 618 54100, el.p: info@cityform.lt					
Atleistas Nr.	Parosmė	V. Pavardė	Pareigos	Data	Bridžynas
ATP-1735	PV	G. RATAIČIUS	SAUKIAUSKIENĖ		
TPV-0105	PV	Q. MINEIKIENĖ			
	PDV	R. BIKORUŠKAS			
	ARCH	D. ŽELVIENĖ			
	ARCH	S. PLATKEVIČIENĖ			
Etapas	Planavimo organizatorius	Zymus	Lapais	Lapų	
	Biržų rajono savivaldybės administracijos direktorius	SF-18U-23	1	1	